DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA **Nr 1** **16 MARCA 1946**

TREŚĆ:

1

DEKRET

z dnia 30 listopada 1945 r.

o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Językiem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski.

W języku państwowym urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i interesowanym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

1) ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724).

2) ustawa śląska z dnia 16 lipca 1937 r. o języku państwowym władz i urzędów administracyjnych (Dz. U. Śl. Nr. 14, poz. 32),

oraz wszelkie przepisy w zakresie objętym niniejszym dekretem.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut.

w/z Prezes Rady Ministrów:
Władysław Gomułka.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 324 z dnia 17 grudnia 1945 r.).

2

DEKRET

z dnia 21 grudnia 1945 r.

o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczenia w 1946 roku w drodze publicznej subskrypcji wewnętrznej premiowej pożyczki państwowej w obligacjach na okaziciela pod nazwą „Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju 1946 r.".

2. Kwotę pożyczki ustali Minister Skarbu po zamknięciu subskrypcji w drodze rozporządzenia.

Art. 2. Wpływy z pożyczki przeznaczone są wyłącznie na cele odbudowy kraju.

Art. 3. Pożyczka umorzona będzie do dnia 15 kwietnia 1969 r. w terminach i ratach, ustalonych przez Ministra Skarbu w drodze rozporządzenia.

Art. 4. 1. Odsetki, przypadające od całej kwoty pożyczki przy stopie procentowej, nie przekraczającej 4 od sta w stosunku rocznym, rozdzielane będą w postaci premii pomiędzy obligacje, oznaczone drogą losowania.

2. Z wylosowaniem premii obligacja podlega umorzeniu.

Art. 5. Kapitał pożyczki zabezpiecza się całym majątkiem ruchomym i nieruchomym Państwa.

Art. 6. Obligacje pożyczki mają wszelkie prawa papierów pupilarnych i mogą być używane do lokowania kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyj publicznych.

Art. 7. 1. Obligacje pożyczki będą przyjmowane według ich wartości imiennej na podatek od spadków i darowizn do kwoty zł. 50.000 od każdego płatnika tego podatku.

2. Obligacje pożyczki i premie wolne są od zajęcia egzekucyjnego do kwoty zł. 10.000.

Art. 8. 1. Sybskrybentom obligacji pożyczki służy prawo pierwszeństwa, przy równych kwalifikacjach z innymi osobami zainteresowanymi, w otrzymaniu z publicznych przetargów zamówień na dostawy i roboty dla władz, urzędów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, w szczególności, jeżeli zamówienia te związane są z odbudową kraju, lub prawo pierwszeństwa, przy równych kwalifikacjach z innymi, w otrzymaniu zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw transportowych oraz zakładów przemysłowych i handlowych, jak również w otrzymaniu przydziału środków transportowych, maszyn i lokali, potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstw.

2. Przedsiębiorstwom handlowym, subskrybującym pożyczkę, służy prawo pierwszeństwa, przy równych kwalifikacjach z innymi, w otrzymaniu koncesji we wszystkich dziedzinach, w których handel prywatny dopuszczony jest w charakterze koncesjonariusza.

3. Poszczególni Ministrowie, każdy w swoim zakresie działania, mogą w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustalać dodatkowe

przywileje pierwszeństwa dla subskrybentów pożyczki w świadczeniach niepowszechnych Państwa, jak również ustalać dla nich specjalne uprawnienia.

4. Ubieganie się o prawo pierwszeństwa lub specjalne uprawnienie, przewidziane w ustępach poprzedzających, jest uzależnione od wykazania przez zainteresowanego subskrybenta, że zadeklarował i wpłacił na pożyczkę sumę, odpowiadającą jego stanowi majątkowemu i dochodowi, oraz od złożenia subskrybowanych obligacyj pożyczki do depozytu w upoważnionych do tego instytucjach bankowych wraz z dowodami wpłaty sumy subskrybowanej.

5. Obligacje, zdeponowane stosownie do przepisu ust. 4, mogą być podjęte z depozytu, jeżeli prawo pierwszeństwa lub uprawnienie, o które ubiega się subskrybent, nie zostało mu przyznane, a w przypadku przyznania tego prawa lub uprawnienia — po upływie roku od dnia złożenia obligacyj do depozytu. Obligacje mogą być podjęte z depozytu również w przypadku wylosowania ich do umorzenia.

6. Prawo pierwszeństwa lub specjalne uprawnienie może być przyznane uprawnionemu tylko raz jeden.

Art. 9. Obligacje pożyczki oraz premie ulegają przedawnieniu po upływie lat 10 od dnia, w którym stały się płatne na skutek wylosowania.

Art. 10. Obligacje pożyczki nie podlegają działaniu ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 406).

Art. 11. 1. Wszystkie inne warunki pożyczki oraz warunki jej wypuszczenia, nie ustalone w dekrecie niniejszym, ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

2. Miejsce, termin rozpoczęcia i czas trwania subskrypcji pożyczki oraz inne warunki subskrypcji ustali Minister Skarbu w obwieszczeniu, ogłoszonym w Monitorze Polskim.

Art. 12. 1. Minister Skarbu może zarządzić przyjmowanie przedpłat na pożyczkę jeszcze przed otwarciem subskrypcji.

2. Przedpłaty, dokonane przed otwarciem subskrypcji, podlegają zarachowaniu na poczet sumy, zadeklarowanej przez przedpłacającego po otwarciu subskrypcji, pod warunkiem dołączenia do deklaracji subskrypcyjnej dowodu wpłaty.

3. Kwoty, wpłacone tytułem przedpłat, a nie zadeklarowane przez przedpłacającego po otwarciu subskrypcji stosownie do przepisu ust. 2, ulegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa i będą użyte na cele odbudowy kraju.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do wpłat, dokonanych przy subskrypcji pożyczki, jeżeli subskrybent nie uiścił wszystkich rat na pożyczkę, do których wpłacenia zobowiązał się w deklaracji subskrypcyjnej.

Art. 13. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu, art. 8 zaś — innym właściwym ministrom w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 14. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej: *Bolesław Bierut.*

Prezes Rady Ministrów: *Edward Osóbka-Morawski.*

Minister Skarbu: *Konstanty Dąbrowski.*

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 11 z dnia 29 stycznia 1946 r.).

3

DEKRET

z dnia 21 grudnia 1945 r.

o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W celu racjonalnego wykorzystania uszczuplonego wskutek wojny zapasu lokali oraz planowego uregulowania publicznych potrzeb lokalowych wprowadza się w okresie czasu, dopóki odbudowa zniszczonych miast i osiedli nie zapewni dostatecznej ilości pomieszczeń dla instytucyj publicznych oraz nie zaspokoi potrzeb mieszkańców tych miast i osiedli, publiczną gospodarkę lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, bądź też publiczną kontrolę najmu lokali na zasadach przepisów dekretu niniejszego.

Art. 2. (1) Publiczną gospodarkę lokalami stosuje się w m. st. Warszawie oraz w miastach Łodzi, Gdańsku, Lublinie, Krakowie, Katowicach i Poznaniu.

(2) Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wprowadzić w całości lub w części publiczną gospodarkę lokalami w innych miastach, a także w gminach wiejskich.

(3) Wprowadzając gospodarkę publiczną lokalami w osiedlach podmiejskich, Ra-

da Ministrów może podporządkować tę gospodarkę władzom kwaterunkowym miasta zainteresowanego.

(4) W miejscowościach, nie objętych przepisami o publicznej gospodarce lokalami, miejskie (gminne) rady narodowe mogą — z inicjatywy własnej lub na wniosek władzy, sprawującej nadzór nad organami wykonawczymi danej jednostki terytorialnej — wprowadzić w drodze uchwały, publicznie ogłoszonej, kontrolę najmu lokali w myśl przepisów rozdziału III dekretu niniejszego.

Art. 3. Przepisom dekretu niniejszego nie podlegają:

a) pomieszczenia zajmowane przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i osoby, korzystające z prawa zakrajowości oraz urzędy konsularne;
b) świątynie i domy modlitwy wszystkich uznanych w Państwie wyznań religijnych;
c) budynki i lokale wyłączone spod publicznej gospodarki lokalami na podstawie przepisów szczególnych.

Rozdział II.

Publiczna gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi.

Art. 4. (1) W miastach i osiedlach, objętych publiczną gospodarką lokalami, samodzielne mieszkania i pomieszczenia sublokatorskie mogą zajmować tylko osoby, mające prawo uzyskania przydziału mieszkania lub pomieszczenia sublokatorskiego w mieście (osiedlu).

(2) Prawo uzyskania przydziału (ust. 1) mają osoby, których zawód, wykonywana praca lub zajmowane stanowisko wymaga zamieszkania w mieście (osiedlu), a mianowicie:

a) posłowie do Krajowej Rady Narodowej;
b) osoby, zatrudnione w urzędach i władzach państwowych i samorządowych, przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych, instytucjach prawno - publicznych, stowarzyszeniach wyższej użyteczności oraz osoby, zatrudnione w szkołach i zakładach oświatowych;
c) wojskowi oddziałów,, stacjonujących w mieście (osiedlu);
d) osoby zasiadające w organach ustrojowych i wykonawczych miasta (osiedla) oraz instytucyj publiczno - prawnych.
e) duchowni wyznań uznanych przez Państwo;
f) osoby zatrudnione w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej i należących do niego spółdzielniach oraz w związkach zawodowych i organizacjach społecznych;
g) osoby wykonywujące wolny zawód, zarejestrowane we właściwej izbie samorządu;
h) osoby prowadzące gospodarstwo rolne lub warzywniczo-ogrodnicze oraz osoby zatrudnione w tym gospodarstwie, o ile nie przekraczają liczby osób potrzebnych do prowadzenia gospodarstwa, ustalonej przez właściwe władze;
i) osoby prowadzące zakłady przemysłowe, handlowe i rzemieślnicze oraz osoby zatrudnione w tych zakładach, o ile nie przekraczają liczby osób potrzebnych do prowadzenia zakładu, którą ustalą właściwe władze;
j) młodzież pobierająca naukę w szkołach wyższych, średnich i zawodowych.

(3) Miejska (gminna) rada narodowa może przyznać prawo uzyskania lokalu osobom, nie wymienionym w ust. 2.

Art. 5. (1) Poza wyjątkami, wynikającymi z przepisów dekretu niniejszego, prawo zajmowania samodzielnego mieszkania lub lokalu użytkowego w całości lub w części przysługuje jedynie na podstawie przydziału, wydanego przez właściwą władzę kwaterunkową.

(2) Pomieszczenia sublokatorskie mieszkalne mogą być zajmowane zarówno w drodze swobodnego podnajmu, jak również w drodze przydziału, wydanego przez władzę kwaterunkową. Swobodny podnajem wymaga potwierdzenia władzy kwaterunkowej. Nie wolno oddawać w podnajem pomieszczeń osobom, które nie mają prawa uzyskania przydziału lokalu.

(3) Przy wyznaczaniu pomieszczeń sublokatorskich w drodze przydziału, najemcy (głównemu lokatorowi) przysługuje prawo wyboru izb, które w granicach ustalonych norm zaludnienia chce zachować do osobistego użytku.

(4) Przydzielając pomieszczenia sublokatorskie osobom, zatrudnionym w służbie państwowej lub samorządowej, władza kwaterunkowa może zobowiązać głównego lokatora do dostarczenia tym osobom na czas używania pomieszczenia najbardziej koniecznych sprzętów domowych, jeżeli posiada je w większej ilości, niż potrzebne do jego osobistego użytku.

Art. 6. (1) Miejska (gminna) rada narodowa może ustalić normę zaludnienia mieszkań, określając minimalną liczbę osób, jaka powinna przypadać na jedną izbę oraz minimalną powierzchnię użytkową mieszkania na jedną osobę, a także odchylenia od powszechnej normy, jakie mogą być czynione bądź z uwagi na rozkład lokalu, bądź dla osób, które ze względu na zajmowanie szczególnie odpowiedzialnego stanowiska w służbie publicznej lub pracy społecznej, albo z tytułu wykonywania swego zawodu lub z uwagi na stan zdrowia, wymagają specjalnych warunków mieszkaniowych.

(2) Ustalając normy zaludnienia mieszkań, miejska (gminna) rada narodowa określi, jakie osoby, nie mające prawa do uzyskania przydziału mieszkania, a należące do ro-

dziny lub domowników osoby uprawnionej, będą uwzględnione przy ustalaniu liczby osób. zajmujących mieszkanie.

(3) Przepisy, normujące powierzchnię lokalu, mogą być wydane również dla biur, zakładów i innych lokali użytkowych, nie będących w użytkowaniu Państwa, samorządu i innych osób prawnych prawa publicznego, a to w porozumieniu z właściwymi władzami i organami nadzorczymi. Przepisy art. 29 mają tu odpowiednie zastosowanie

Art. 7. (1) Jeżeli po ustaleniu i podaniu do publicznej wiadomości normy zaludnienia mieszkań posiadacze mieszkań w terminie, zakreślonym przez miejską (gminną) radę narodową, nie dopełnią w drodze podnajmu zajmowanych mieszkań do określonej normy zaludnienia, mieszkania ich mogą być przez władzę kwaterunkową przymusowo dopełnione.

(2) Przepis ustępu poprzedzającego nie odnosi się do mieszkań służbowych.

(3) W razie stwierdzenia przeludnienia mieszkania, władza kwaterunkowa obowiązana jest, w miarę możności, dać do dyspozycji zainteresowanego inne większe mieszkanie lub przekwaterować sublokatorów.

(4) Część lokalu użytkowego, przekraczająca normy powierzchni, ustalone według art. 6 ust. 3, może być przez władzę kwaterunkową wyjęta z użytkowania danej osoby lub instytucji z uwzględnieniem jednakże niezbędnych warunków dla prawidłowego przebiegu pracy w lokalu użytkowym.

Art. 8. (1) W domach, stanowiących własność Państwa, samorządu, instytucji społecznych i spółdzielni mieszkaniowych lub też przydzielonych tym instytucjom do użytkowania w całości, właścicielowi lub użytkownikowi służy prawo wskazania najemcy z tym zastrzeżeniem, że przydział lokalu może obejmować tylko osoby, posiadające uprawnienia do uzyskania przydziału lokalu i że przydział ten zostanie potwierdzony przez władzę kwaterunkową.

(2) Niewskazanie najemcy w zakreślonym terminie uprawnia władzę kwaterunkową do przydziału lokalu we własnym zakresie działania.

(3) W domach, wymienionych w ust. 1, kontrola wykorzystania powierzchni lokali zgodnie z ustalonymi dla danego miasta normami i określenie wolnej do podnajmu powierzchni lokalu należy do władzy kwaterunkowej.

(4) Przepisy ustępów poprzedzających nie odnoszą się do budynków mieszkalnych, położonych w obrębie zakładów przemysłowych lub przedsiębiorstw państwowych, a przeznaczonych wyłącznie dla osób zatrudnionych w tych zakładach i przedsiębiorstwach. Gospodarkę lokalami mieszkalnymi w tych zakładach i przedsiębiorstwach wykonują właściwe organa zarządzające. Wojewódzka komisja lokalowa ma jednak prawo kontroli gospodarki mieszkaniowej w takich budynkach i może zastrzec sobie prawo dysponowania wolnymi lokalami.

Art. 9. (1) Władza budowlana może na wniosek władzy kwaterunkowej zarządzić przerobienie smodzielnego mieszkania ponad trzyizbowego na dwa lub więcej samodzielnych mieszkań, a jeśli tego właściciel nieruchomości nie dopełni w oznaczonym terminie — wykonać tę przeróbkę na jego rachunek i w przypadku nieściągalności sumą wyłożonych kosztów obciążyć hipotecznie daną nieruchomość.

(2) Prawomocne orzeczenie władzy budowlanej, wydane na podstawie ust. 1, jest tytułem do dokonania wpisu hipotecznego.

Art. 10. (1) Wszelkie umowy o najem lokali, zawarte wbrew przepisom niniejszego dekretu są zabronione i nieważne.

(2) Z chwilą objęcia lokalu na podstawie udzielonego przydziału, zawiązuje się z mocy samego prawa pomiędzy właścicielem nieruchomości lub głównym lokatorem a osobą, której lokal przydzielono, stosunek najmu lub podnajmu.

Art. 11. (1) O każdym zwolnieniu samodzielnego mieszkania albo lokalu użytkowego, właściciel lub zarządca nieruchomości winien w ciągu 3 dni zawiadomić władzę kwaterunkową.

(2) Obowiązek, przewidziany w ustępie poprzedzającym, może być rozciągnięty przez miejską (gminną) radę narodową w związku z wprowadzeniem norm zaludnienia mieszkań także i na pomieszczenia sublokatorskie.

(3) W razie wprowadzenia norm zaludnienia, miejska (gminna) rada narodowa może nałożyć na właścicieli lub zarządców nieruchomości oraz głównych lokatorów obowiązek zgłaszania do władzy kwaterunkowej lokalu niedostatecznie zaludnionego.

Art. 12. (1) Zabronione i nieważne są umowy o odstępne w jakiejkolwiek postaci na rzecz ustępującego najemcy (podnajemcy) lub właściciela nieruchomości, bądź na rzecz innej osoby, jak również o wynagrodzenie za pośrednictwo przy najmie i wyszukaniu lokalu lub o świadczenia, nie pozostające w bezpośrednim związku z najmem (podnajmem).

(2) Nie wolno lokali mieszkalnych przeznaczać na cele handlowe, przemysłowe, rozrywkowe i inne prywatne cele niemieszkaniowe, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych nieodzownymi potrzebami publicznymi.

(3) Zakaz, przewidziany w ust. 2, nie odnosi się do przypadków, gdy część lokalu niezbędna jest do wykonywania zawodu w mieście (osiedlu) przez uprawnione do tego osoby.

Art. 13. (1) W razie utraty prawa do przydziału lokalu (art. 4), przydział lokalu może być cofnięty i opróżnienie lokalu winno nastąpić w

ciągu 3 miesięcy od stwierdzonej przez władzę kwaterunkową daty utraty tego prawa.

(2) Z mieszkania samodzielnego, zwolnionego przez najemcę, można usunąć podnajemców, przydzielając im pomieszczenia zastępcze.

Art. 14. (1) W miastach, objętych przepisami o publicznej gospodarce lokalami, zarządy miejskie kierując się potrzebami gospodarczymi oraz miejscowymi możliwościami lokalowymi, sporządzą plan rozmieszczenia poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i rzemieślniczych oraz innych placówek gospodarczych.

(2) Plan rozmieszczenia przedsiębiorstw i placówek gospodarczych winien najpóźniej w ciągu 3 miesięcy uzyskać zatwierdzenie specjalnej komisji, wyznaczonej przez Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami. Jeżeli komisja nie zatwierdzi planu w tym terminie, plan ten staje się prawomocny po upływie tego terminu. W skład komisji wchodzą również przedstawiciele miejskiej rady narodowej.

(3) Z chwilą zatwierdzenia planu rozmieszczenia przedsiębiorstw i placówek gospodarczych, zgodnie z ustępami poprzedzającymi, władze kwaterunkowe obowiązane są w ramach publicznej gospodarki lokalami stosować się do tego planu.

(4) Plan rozmieszczenia winien uwzględnić zapewnienie lokali dla wszystkich istniejących przedsiębiorstw przemysłowych, rzemieślniczych i handlowych z wyjątkiem przedsiębiorstw handlu rozwoźnego, obnośnego i jarmarcznego. Ilość przedsiębiorstw, których dotyczy powyższy wyjątek, może ulec redukcji.

Art. 15. (1) W ciągu trzech miesięcy po podaniu w drodze obwieszczenia do publicznej wiadomości planu rozmieszczenia przedsiębiorstw, ustalonego na podstawie art. 14, zarząd miejski może nakazać translokację poszczególnych przedsiębiorstw zgodnie z tym planem oraz usunięcie z lokali przedsiębiorstw, nie objętych tym planem.

(2) Prawomocna decyzja, wydana na podstawie ustępu poprzedzającego, daje zarządowi miejskiemu prawo do usuwania z mieszkań i pomieszczeń sublokatorskich wszystkich osób, prowadzących przedsiębiorstwa usunięte z lokali i osób zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach — chyba, że osoby, zajmujące mieszkania lub pomieszczenia sublokatorskie, mają prawo do uzyskania przydziału z innego tytułu (art. 4).

(3) Władza kwaterunkowa może uzależnić zgodę przydziału lokalu na założenie lub rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa:

a) od stwierdzenia, że istnieje możliwość zapewnienia mu koniecznej ilości lokali dla warsztatu pracy i mieszkań dla pracowników,

b) od zobowiązania się przedsiębiorstwa do zapewnienia potrzebnej ilości lokali drogą odbudowania czy wyremontowania na ten cel lokali w zniszczonych domach lub wybudowania nowych domów.

(4) Władza kwaterunkowa w porozumieniu z władzą budowlaną może zażądać od istniejących już przedsiębiorstw — za zgodą właściwej władzy państwowej — wykonania w określonym terminie budowy, odbudowy lub remontu określonej ilości lokali dla potrzeb tego przedsiębiorstwa i jego pracowników.

(5) Przepisy art. 29 mają tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 16. (1) Analogicznie do przepisów art. 14 i 15 zarząd miejski za zgodą właściwej rady narodowej lub na zarządzenie prezydium hierarchicznie wyższej rady narodowej opracowuje plan rozmieszczenia w mieście instytucyj i placówek kulturalnych i społecznych.

(2) Przepisy art. 14 ust. 2 i 3 oraz art. 15 mają tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 17. Przy przydzielaniu lokali użytkowych pierwszeństwo do uzyskania lokali służy przedsiębiorstwom państwowym, samorządowym lub będącym pod zarządem państwowym, przedsiębiorstwom o charakterze społecznym lub działającym w interesie publicznym, a spośród innych — należącym do osób, posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Art. 18. (1) Osoby, które uzyskały przydział lokalu mieszkalnego lub użytkowego — w mieście (osiedlu), mogą być usunięte z lokalu (art. 25 lit. b) po uprzednim dostarczeniu im innego lokalu zastępczego. Osoby te mają prawo do otrzymania zwrotu kosztów przeprowadzki. Decyzja w przedmiocie zwrotu kosztów przeprowadzki określi ich wysokość i podlega natychmiastowej wykonalności.

(2) Koszty przeprowadzki, o których mowa w ustępie poprzedzającym, ponosi osoba prawna lub instytucja, na korzyść której dokonano usunięcia z lokalu.

Rozdział III.

Publiczna kontrola najmu lokali.

Art. 19. (1) W miastach i osiedlach, w których nie została wprowadzona publiczna gospodarka lokalami, mogą miejskie (gminne) rady narodowe z inicjatywy własnej, bądź na wniosek władzy, sprawującej nadzór nad organami wykonawczymi miasta (osiedla), wprowadzić w drodze uchwały, publicznie ogłoszonej, kontrolę najmu lokali mieszkalnych.

(2) Jednocześnie z wprowadzeniem publicznej kontroli najmu lokali powołane zostaną odpowiednie organa rad narodowych (komisje lokalowe), przewidziane dekretem niniejszym.

Art. 20. Publiczna kontrola najmu lokali obejmuje uprawnienia władzy kwaterunkowej do:

a) przydzielania lokali na wniosek osób zainteresowanych,
b) regulowania wielkości pomieszczeń zgodnie z przepisami kwaterunkowymi,
c) regulowania stosunków między najemcą a wynajmującym odnośnie używania lokali,
d) wydawania na żądanie władz sądowych opinii w kwestiach odroczenia eksmisji lokatora (sublokatora).

Art. 21. Po wprowadzeniu publicznej kontroli najmu lokali właściciele nieruchomości (zarządcy domów) obowiązani są:
a) podawać do publicznej wiadomości, w sposób unormowany miejscowymi przepisami kwaterunkowymi, wydanymi przez miejską (gminną) radę narodową, informacje o każdym wolnym lokalu,
b) poddawać kontroli uprawnionych władz lokale, zarówno zajęte, jak i wolne,
c) uzyskać zatwierdzenie władzy kwaterunkowej dla każdej zawieranej umowy najmu pod rygorem jej nieważności.

Art. 22. (1) Państwowe władze cywilne i wojskowe oraz władze samorządowe mają prawo pierwszeństwa do uzyskania przydziału lokali na publiczne potrzeby kwaterunkowe.

(2) Właściwe rady narodowe mają ponadto prawo orzekania, jakie potrzeby lokalowe instytucyj społecznych, współpracujących z samorządem winny być traktowane jako publiczne potrzeby kwaterunkowe.

Art. 23. Przepisom o publicznej kontroli najmu lokali nie podlegają poza wymienionymi w art. 3, budynki będące własnością Skarbu Państwa, związków samorządu terytorialnego lub osób prawnych prawa publicznego, o ile nie pozostają w używaniu osób i instytucyj prywatnych na zasadzie umów o charakterze prywatno-prawnym.

Rozdział IV.

Władze kwaterunkowe i komisje lokalowe.

Art. 24. (1) W miastach władzą kwaterunkową jest zarząd miejski, działający przy pomocy specjalnie do tego powołanego wydziału (oddziału, referatu) kwaterunkowego. W miastach wydzielonych mogą być powołane nadto dzielnicowe biura kwaterunkowe. O zakresie czynności wydziału i biur kwaterunkowych należy podać do wiadomości publicznej.

(2) W gminach wiejskich władzą kwaterunkową jest zarząd gminny.

Art. 25. W ramach publicznej gospodarki lokalami władza kwaterunkowa orzeka w przedmiocie:
a) przydziału lokali (w całości lub części) albo zespołu lokali (budynków);
b) nakazania usunięcia osób z lokali potrzebnych na mieszkania służbowe oraz na lokale dla urzędów, władz, zakładów, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych oraz samorządowych, albo będących pod zarządem państwowym, dla stowarzyszeń wyższej użyteczności publicznej i osób prawnych prawa publicznego, a nadto dla mających szczególnie ważne znaczenie gospodarcze, przedsiębiorstw społecznych i spółdzielczych zarówno na pomieszczenia użytkowe jak i mieszkania dla pracowników;
c) nakazania usunięcia osób lub instytucyj nie posiadających prawa uzyskania przydziału lokalu w mieście (osiedlu) z lokali, potrzebnych dla osób lub instytucji, którym prawo to przysługuje, jak również nakazania usunięcia osób, które zajęły lokal bez uzyskania wymaganego przydziału;
d) zajmowania przymusowego pomieszczeń w hotelach, pensjonatach, domach zajezdnych oraz w mieszkaniach prywatnych na przejściowe kwatery służbowe dla pracowników służb publicznych i osób wojskowych;
e) udzielania zezwoleń na zamianę lokali, o ile zamiana ta nie narusza praw innych osób;
f) regulowania wszelkich innych spraw związanych z publiczną gospodarką lokalami.

Art. 26. (1) Właściwe miejskie (gminne) rady narodowe powołają miejskie (gminne) komisje lokalowe (mieszkaniowe) i ustalą wewnętrzną organizację i regulamin czynności tych komisyj.

(2) Do zakresu działania miejskich (gminnych) komisyj lokalowych (mieszkaniowych) należy orzekanie na skutek odwołań od decyzji władz kwaterunkowych w sprawach publicznej gospodarki lokalami bądź w sprawach publicznej kontroli najmu, o ile nie należą one do właściwości wojewódzkich komisyj lokalowych, a nadto wykonywanie kontroli społecznej nad funkcjonowaniem władz kwaterunkowych w ramach publicznej gospodarki lokalami lub publicznej kontroli najmu lokali.

(3) W miastach, w których utworzone będą dzielnicowe biura kwaterunkowe, miejska rada narodowa powołała nadto dzielnicowe komisje lokalowe (mieszkaniowe) oraz określi i poda do publicznej wiadomości zakres działania poszczególnych komisyj.

(4) W przypadku, przewidzianym w art. 2 ust. 3, miejskie (gminne) komisje lokalowe (mieszkaniowe) w osiedlach podmiejskich stają się dzielnicowymi komisjami lokalowymi, o ile miejska rada narodowa danego miasta nie postanowi inaczej.

(5) W m. st. Warszawie i m. Łodzi prezydium miejskiej rady narodowej, a w innych miastach (osiedlach) prezydia wojewódz-

kich rad narodowych, mogą w drodze nadzoru zmienić orzeczenie komisji w przypadku stwierdzenia jawnego pogwałcenia przepisów dekretu niniejszego.

Art. 27. (1) Miejska (gminna) rada narodowa może powołać do życia domowe (kolonijne) organa, których celem będzie dopilnowanie, ażeby przepisy, dotyczące publicznej gospodarki lokalami bądź publicznej kontroli najmu lokali, były należycie wykonywane przez mieszkańców poszczególnych nieruchomości, jak również przez zarządców domów i osoby, prowadzące meldunki. Sposób powołania i zakres kompetencji tych organów określą przepisy, wydane przez właściwe rady narodowe.

(2) Dla celów wymienionych w ustępie poprzedzającym, można się również oprzeć na organach spółdzielni mieszkaniowych.

Art. 28. (1) Dla miast i terenów, poddanych przepisom publicznej gospodarki lokalami bądź publicznej kontroli najmu lokali, powołane zostaną wojewódzkie komisje lokalowe.

(2) Wojewódzka komisja lokalowa obejmuje okręg województwa. Składa się ona z przewodniczącego, jego zastępcy oraz członków, delegowanych przez władze rządowe i prezydia wojewódzkich rad narodowych, a w m. st. Warszawie i m. Łodzi przez zarządy miejskie.

(3) Sposób powoływania i wewnętrzną organizację wojewódzkich komisyj lokalowych ustali Prezes Rady Ministrów.

Art. 29. Do zakresu działania wojewódzkiej komisji lokalowej należy:

a) udzielanie zezwoleń urzędom, władzom, zakładom, przedsiębiorstwom i instytucjom państwowym oraz samorządowym albo pozostającym pod zarządem państwowym, osobom prawnym prawa publicznego, oraz stowarzyszeniom wyższej użyteczności publicznej na złożenie wniosku do zarządu miejskiego (gminnego) o przydzielenie lokalu (pomieszczenia) lub budynku na potrzeby własne lub ich pracowników;

b) ustalanie, w jakiej kolejności i w myśl jakich zasad pierwszeństwa wnioski, wymienione pod literą a), mają być uwzględnione;

c) ustalanie, czy przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielcze ma szczególne znaczenie gospodarcze;

d) ustalanie, na wniosek władzy kwaterunkowej, maksymalnej powierzchni biur, zakładów i innych lokali użytkowych, będących w użytkowaniu Państwa, samorządu i innych osób prawnych prawa pupublicznego;

e) orzekanie na skutek odwołań od decyzyj władz kwaterunkowych w sprawach, w których strona należy do rzędu wymienionych pod lit. a);

f) wykonywanie kontroli nad władzami kwaterunkowymi w zakresie publicznej gospodarki lokalami bądź kontroli najmu lokali z punktu widzenia publicznych potrzeb lokalowych;

g) wykonywanie kontroli i dysponowanie lokalami w budynkach, wymienionych w art. 8 ust. 4.

Rozdział V.

Nadzór państwowy.

Art. 30. Nadzór państwowy w zakresie strzeżenia interesów państwowych, a w szczególności interesów urzędów państwowych, samorządowych i instytucyj użyteczności publicznej sprawuje Państwowa Komisja Lokalowa, której skład, sposób postępowania i wewnętrzną organizację ustali Prezes Rady Ministrów. Nadzór ten Państwowa Komisja Lokalowa wykonywa w porozumieniu z właściwymi radami narodowymi, co nie narusza uprawnień nadzorczych Ministra Administracji Publicznej w stosunku do samorządowych organów wykonawczych.

Rozdział VI.

Postępowanie i przepisy karne.

Art. 31. W toku postępowania przed władzami kwaterunkowymi oraz komisjami lokalowymi stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym, o ile nie wynika inaczej z przepisów dakretu niniejszego.

Art. 32. (1) Władza kwaterunkowa przed wydaniem decyzji winna dać możność osobom interesowanym złożenia wyjaśnień i przedstawienia dowodów.

(2) Osobami interesowanymi w rozumieniu dekretu niniejszego są: właściciel lub zarządca nieruchomości, posiadacz lokalu (najemca, podnajemca) oraz osoby domagające się przydzielenia im tego lokalu.

(3) Decyzje mogą być wydawane tylko w formie pisemnej.

(4) Gdy decyzja dotyczy przydzielenia lokalu wolnego na cele publiczne, władza kwaterunkowa może orzec, że decyzja ulega natychmiastowej wykonalności.

Art. 33. Od decyzji, wydanej przez władzę kwaterunkową, osoba interesowana może za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, wnieść odwołanie do właściwej komisji lokalowej w ciągu 7 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji stronie skarżącej.

Art. 34. (1) Komisje lokalowe rozpoznają sprawy z odwołań od decyzji władz kwaterunkowych na rozprawie ustnej.

(2) O terminie rozprawy należy osobę, która wniosła odwołanie, i osobę, na korzyść której zaskarżona decyzja zapadła, zawiadomić pisemnie lub ustnie, w sposób umożliwiający jej wzięcie udziału w rozprawie.

Art. 35. Orzeczenia komisyj lokalowych są prawomocne.

Art. 36. (1) Prawomocne lub ulegające natychmiastowej wykonalności decyzje władz kwaterunkowych oraz orzeczenia komisyj lokalowych są wykonywane przez zarząd miejski (gminny), jako władzę egzekucyjną, w trybie postępowania przymusowego w administracji z tym zastrzeżeniem, że przymusowe usunięcie osób z lokalu może nastąpić nie inaczej, jak po uprzednim wezwaniu ich do dobrowolnego opróżnienia lokalu i nie wcześniej, niż po upływie 14 dni po dniu doręczenia wezwania.

(2) Organa Milicji Obywatelskiej obowiązane są na żądanie zarządu miejskiego (gminnego) udzielić pomocy przy wykonywaniu decyzji i orzeczeń wymienionych w ust. 1.

(3) W stosunku do osób i instytucyj wojskowych odpowiednie organa władz wojskowych obowiązane są do niesienia pomocy zarządowi miejskiemu (gminnemu).

Art. 37. Kto wbrew przepisom niniejszego dekretu:

a) wchodzi w posiadanie lokalu bez uzyskania przydziału lub zatwierdzenia umowy najmu albo wchodzi w posiadanie pomieszczenia sublokatorskiego, nie będąc do tego uprawnionym,

b) oddaje w najem lokal osobie, nie posiadającej przydziału lub zatwierdzenia umowy najmu, albo podnajmuje pomieszczenie sublokatorskie osobie do tego nieuprawnionej,

c) bierze udział w zawarciu umowy, przewidzianej w art. 12 ust. 1

podlega karze aresztu do lat dwóch i grzywny do 100.000 złotych lub jednej z tych kar.

Art. 38. (1) Kto w celu obejścia przepisów dekretu niniejszego:

a) podaje nieprawdziwe dane władzy kwaterunkowej lub komisji lokalowej,

b) zgłasza do zameldowania w lokalu osoby, faktycznie w nim nie mieszkające, lub nie dopełni obowiązku wymeldowania osób, które opuściły lokal,

c) zaniedba udzielenia władzy kwaterunkowej odpowiednich informacyj nakazanych przepisami dekretu niniejszego —

podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 30.000 złotych lub jednej z tych kar.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

(3) Orzeczone grzywny przypadają na rzecz budżetów miejskich (gminnych).

Art. 39. Zarząd miejski (gminny) może osobę ukaraną prawomocnym orzeczeniem za czyny, przewidziane w art. 37 lub 38, pozbawić prawa przydziału lokalu w danym mieście (osiedlu).

Art. 40. (1) Przepisy dekretu niniejszego nie wyłączają zwykłej drogi sądowej o wydanie przedmiotu najmu lub podnajmu (o eksmisję) w przypadkach, gdy strona ma prawo odstąpienia od umowy najmu (podnajmu) bez wypowiedzenia.

(2) Orzeczenie sądowe, uwzględniające powództwo (ust. 1), może być wykonane nie wcześniej, niż po uprzednim zawiadomieniu władzy kwaterunkowej przez komornika o wszczęciu egzekucji.

Rozdział VII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 41. Komorne za lokale mieszkalne obowiązuje w wysokości z dnia 1 września 1939 r., o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 42. (1) W miastach (osiedlach), poddanym przepisom dekretu niniejszego, sprawy mieszkaniowe nieukończone prawomocnie w chwili wejścia w życie tegoż dekretu komisje mieszkaniowe przekażą zarządowi miejskiemu (gminnemu), zaś sprawy zawisłe w tym czasie w sądach na skutek odwołań od orzeczeń komisyj mieszkaniowych będą prowadzone nadal, aż do ich ukończenia, według dotychczasowych przepisów. Jeżeli odwołania, wniesione w tych sprawach, nie wpłynęły do sądu będą one skierowane do właściwej komisji według przepisów dekretu niniejszego.

(2) W miastach (osiedlach), nie poddanych przepisom dekretu niniejszego, sprawy mieszkaniowe, nie ukończone prawomocnie w chwili wejścia w życie tego dekretu, ulegają umorzeniu z mocy samego prawa.

Art. 43. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom: Administracji Publicznej, Sprawiedliwości i Odbudowy oraz innym ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

Art. 44. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą dekret z dnia 7 września 1944 r. o komisjach mieszkaniowych (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 18).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut.

w/z Prezes Rady Ministrów i Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka.

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Zaruk-Michalski

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajn

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 27, z dnia 13 lutego 1946 r.).

4

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 września 1945 r.

o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) i art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 665) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju i poza granicami Państwa urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych, profesorów, pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich, nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie Państwa, sędziów, prokuratorów, asesorów i aplikantów sądowych.

(2) Osoby wyżej wymienione nazywane będą w dalszym ciągu w rozporządzeniu niniejszym funkcjonariuszami państwowymi.

(3) Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy należności za podróże służbowe, delegacje oraz przeniesienia w wojsku, w służbie bezpieczeństwa publicznego oraz w Straży Granicznej.

§ 2. Funkcjonariuszom państwowym w razie podróży służbowej (komisji) lub delegacji do miejscowości położonej poza zwykłym ich miejscem służbowym należą się:

1) diety,

2) zwrot kosztów przejazdu.

§ 3. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe funkcjonariuszom państwowym należą się:

1) diety dla nich i członków rodziny;

2) zwrot kosztów ich przejazdu i członków rodziny;

3) ryczałt za przeniesienie;

4) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

§ 4. Za członków rodziny uważa się osoby wymienione w art. 3 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym uregulowaniu uposażeń pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 16 poz. 88) w brzmieniu dekretu z dnia 24 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 137).

§ 5. Przez uposażenie miesięczne rozumie się wszystkie kwoty wypłacane za dany miesiąc z tytułu uposażenia służbowego bez potrąceń.

§ 6. Praktykantom przeniesionym na inne miejsce służbowe celem odbycia dalszej praktyki służy jedynie zwrot kosztów podróży i diety wyłącznie za czas przejazdu.

§ 7. Jeżeli cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości, stosuje się przepisy o delegacji.

§ 8. W razie przeniesienia funkcjonariusza państwowego do miejscowości, do której był uprzednio delegowany, służy mu, oprócz należności z tytułu przeniesienia, zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której miał stały przydział służbowy i z powrotem oraz diety za czas przejazdu o ile przejazd ten jest konieczny celem uregulowania spraw, wynikających wskutek przeniesienia.

§ 9. Delegacja może trwać najwyżej pół roku. Przedłużenie delegacji ponad ten okres może nastąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych ważnymi względami służbowymi, na mocy decyzji szefa władzy naczelnej, wydanej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

DZIAŁ II.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju.

Rozdział 1.

Diety.

§ 10. W razie podróży służbowej do miejscowości, położonej poza zwykłym miejscem służbowym funkcjonariusza państwowego, diety należą się za cały czas trwania tej podróży.

§ 11. W razie delegacji do miejscowości położonej poza zwykłym miejscem służbowym funkcjonariusza państwowego diety należą się za czas przejazdu i pozostawania w delegacji.

§ 12. (1) W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe należą sie diety dla przeniesionego i dla członków rodziny za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w tymże miejscu.

(2) Diety dla członków rodziny wynoszą 75% diet, służących przeniesionemu.

§ 13. Diety należą się również za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia.

§ 14. (1) Jeżeli w czasie podróży służbowej lub delegacji funkcjonariusz państwowy zachoruje, diety należą się również przez czas choroby. Chorobę należy udowodnić świadectwem lekarskim.

(2) Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli funkcjonariusz państwowy został umieszczony w szpitalu na koszt Skarbu Państwa.

§ 15. Za czas urlopu diety nie należą się.

§ 16. (1) Diety wynoszą dziennie:

1) dla funkcjonariuszów państwowych, pobierających uposażenie według:

grupy I, II i III — 250 zł.

„ IV, V, VI i VII — 225 zł.

„ VIII, IX, X, XI i XII — 200 zł.

2) dla sędziów i prokuratorów, pobierających uposażenie według:

grupy I i II — 250 zł.

grupy III i IV — 225 zł.

(2) Jeżeli funkcjonariusz państwowy otrzymuje dodatek wyrównawczy, określony w art. 4 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego i zaszeregowaniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 89), należą mu się diety według odpowiedniej wyższej grupy uposażenia.

§ 17. (1) Diety zmniejsza się:

o 35% — jeżeli funkcjonariusz państwowy korzysta w czasie podróży służbowej lub delegacji z wyżywienia w stołówce przeznaczonej dla funkcjonariuszów państwowych,

o 15% — jeżeli funkcjonariusz państwowy otrzymuje w tym czasie bezpłatne mieszkanie służbowe.

(2) Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli podróż służbowa trwała nie dłużej niż 5 dni.

§ 18. (1) Jednostką obliczenia diet jest 24 godzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tego miejsca.

(2) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu: ponad 6 do 12 godzin — połowa diety, ponad 12 do 18 godzin — 75% diety, a ponad 18 godzin — cała dieta.

(3) Jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż 24 godziny, należy się za okres czasu: ponad 6 do 12 godzin — połowa diety, ponad 12 do 18 godzin — 75% diety, a ponad 18 godzin — cała dieta.

§ 19. (1) Przy przejeździe środkiem lokomocji, mającym rozkład jazdy (np. kolej, samolot), początek przejazdu liczy się od ustalonego w rozkładzie jazdy czasu odjazdu. Przy przejeździe innym środkiem lokomocji, nie mającym rozkładu jazdy, początek przejazdu liczy się od chwili ruszenia z miejsca.

(2) Opóźnienie przyjazdu środka lokomocji, mającego rozkład jazdy, bierze się w rachubę tylko w przypadku, gdy wynosi więcej niż godzinę.

§ 20. W razie awansu funkcjonariusza państwowego, należą mu się wyższe diety, od dnia, od którego służy mu prawo do wyższego uposażenia.

§ 21. (1) W przypadku delegacji wypłaca się całe diety przez pierwsze 2 tygodnie, licząc od dnia następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji, przez następne 6 tygodni — diety zmniejszone o 30%, a po upływie tego czasu — zmniejszone o 40%.

(2) W razie odbywania podróży służbowych w ciągu pierwszych 2 tygodni delegacji nie wlicza się do tego okresu dni przebytych w podróży.

§ 22. (1) Jeżeli w czasie delegacji funkcjonariusz państwowy odbywa podróż służbową trwającą ponad 6 godzin do miejscowości położonej poza miejscem delegacji, uzupełnia się diety, pobierane z tytułu delegacji, do wysokości całej diety, o ile diety te wypłacane są stosownie do § 21 w wymiarze zmniejszonym.

(2) W razie podróży służbowej z miejsca delegacji do zwykłego miejsca służbowego diety nie służą za czas trwania pobytu w zwykłym miejscu służbowym.

§ 23. Funkcjonariuszom państwowym władz górniczych, pełniących na kopalniach czynności związane z kontrolą stanu bezpieczeństwa kopalń i ich urządzeń, przyznaje się dodatek do diet, płatny równocześnie z nimi, w wysokości 35% diety.

Rozdział 2.

Zwrot kosztów przejazdu.

§ 24. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją, samolotem, samochodem, statkiem oraz koszty przejazdu innymi środkami lokomocji, koszty przewozu bagażu podróżnego oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do dworca (stacji, przystani) i z dworca (stacji, przystani).

§ 25. Przy przejazdach należy posługiwać się najtańszym środkiem komunikacji. Użycie droższego środka lokomocji dozwolone jest w przypadkach nagłych, gdy wskutek opóźnienia przyjazdu interes publiczny byłby narażony na szkodę lub jeżeli spowoduje to oszczędność na dietach w rozmiarach, przewyższających koszt użycia droższego środka komunikacji.

§ 26. (1) Funkcjonariuszowi państwowemu, który użył droższego środka komunikacji, o ile nie był do tego uprawniony, zwraca się koszty przejazdu tylko w wysokości należnej na podstawie rozporządzenia niniejszego.

(2) Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku przejazdu klasą, do użycia której funkcjonariusz nie był uprawniony.

§ 27. W razie przeniesienia funkcjonariusza państwowego do innej miejscowości, członkom jego rodziny służy prawo użycia takiego samego środka komunikacji i w tej samej klasie, co przeniesionemu.

§ 28. (1) Przy przejazdach koleją, samolotem, samochodem, statkiem lub innymi środkami komunikacji zwraca się faktycznie zapłaconą cenę biletów.

(2) Osoby, korzystające z ulg w przejazdach państwowymi lub zarządzanymi przez państwo środkami komunikacji, otrzymują tylko zwrot ceny ulgowej.

§ 29. (1) Prawo przejazdu II klasą pociągu służy funkcjonariuszom państwowym pobierającym uposażenie według grup I do VIII, sędziom, prokuratorom, asesorom sądowym oraz osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych, misji zagranicznych, tudzież oficerów armii obcych.

(2) Prawo przejazdu III klasą pociągu służy osobom nie wymienionym w ust. 1. Jeżeli jednak przejazd pociągiem ma trwać dłużej niż 18 godzin lub odbywa się między 21 a 6 godziną i trwa dłużej niż 6 godzin, władza zarządzająca podróż służbową może zezwolić na korzystanie z przejazdu II klasą.

§ 30. (1) Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągiem osobowym. Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pospiesznym następuje tylko wtedy, gdy władza zarządzająca podróż służbową zezwoli na przejazd takim pociągiem.

(2) Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zwrotu ceny miejscówki.

(3) Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pośpiesznym, w którym nie ma III klasy, funkcjonariusz mający prawo do zwrotu kosztów przejazdu tylko III klasą otrzymuje zwrot ceny biletu klasy II.

§ 31. Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom i Podsekretarzom Stanu służy w przypadku podróży służbowej prawo przejazdu w wozie sypialnym.

§ 32. Zwrot kosztów jazdy samolotem następuje w przypadkach, w których władza zarządzająca podróż służbową ze względu na ważność i nagłość sprawy zezwoli na użycie tego środka komunikacji.

§ 33. Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy, zwraca się cenę biletu I klasy tym osobom, które w razie jazdy koleją mają prawo do biletu II klasy, cenę zaś biletu II klasy — tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu III klasy.

§ 34. (1) Przy przejazdach kołowych, dokonanych także i własnym środkiem lokomocji, zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni lub samochodu, ceny podane w taryfie. W innych miejscowościach zwraca się koszty przejazdu według cen, odpowiadających miejscowym stosunkom.

(2) Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczyć jedną podwodę lub samochód osobowy na 3 osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości bagażu podróżnego, aktów i instrumentów lub narzędzi wolno zaliczyć jedną podwodę lub samochód na 2 osoby, a w wyjątkowych przypadkach — na 1 osobę.

§ 35. Jeżeli drogę odbyto w całości lub częściowo pieszo, przyznaje się kwotę zł. 5 za każdy kilometr.

§ 36. (1) Zwraca się koszty przewozu koleją, samochodem, statkiem lub innym środkiem komunikacji, z wyłączeniem samolotu, osobistego bagażu podróżnego o wadze:

1) do 30 kg. — przy podróżach służbowych (komisjach) trwających dłużej niż 14 dni,

2) do 60 kg. przy podróżach służbowych oraz delegacjach trwających dłużej niż 30 dni.

(2) Jeżeli do spełnienia czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego jak: akt, narzędzi, instrumentów — zwraca się wszystkie koszty jego przewozu.

§ 37. (1) Funkcjonariuszowi państwowemu przyznaje się w gminach miejskich na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, jak również przejazdu z jednego dworca (przystani, stacji) do drugiego, za każdy dojazd lub odjazd ryczałt w wysokości 25 zł.

(2) W przypadku gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt za dojazdy w każdej miejscowości.

(3) O ile odległość od gmachu urzędu do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej wynosi więcej niż 4 km, można stosować przepis § 34.

(4) Ryczałt nie należy się, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

§ 38. (1) Za czynności komisyjne w miejscowościach, położonych bliżej niż 4 km od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się ani koszty podróży ani diety.

(2) W razie konieczności przewiezienia bagażu służbowego (§ 36 ust. 2) koszty przewozu zwraca się bez względu na odległość.

§ 39. Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców, zwraca się faktycznie poniesione koszty przejazdu, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu wynosi więcej niż 4 km. Do przewozu bagażu służbowego stosuje się odpowiednio § 38 ust. 2.

Rozdział 3.

Ryczałt za przeniesienie, zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

§ 40. (1) W razie przeniesienia urzędników, niższych funkcjonariuszów państwowych, profesorów, pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich, nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie Państwa, z urzędu lub w drodze konkursu, do innej miejscowości przyznaje się poza dietami i zwrotem kosztów przejazdu, na pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przesiedleniem: samotnemu—50%, a utrzymującemu rodzinę — 100% jednomiesięcznego uposażenia.

(2) Ryczałt określony w ustępie poprzedzającym oraz diety i zwrot kosztów przejazdu przyznaje się sędziom i prokuratorom w razie przeniesienia ich do innej miejscowości z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze wyroku dyscyplinarnego (art. 104 i 243 prawa o ustroju sądów powszechnych).

(3) Przepis ust. 1 stosuje się do asesorów i aplikantów sądowych tylko w przypadku przeniesienia ich do innego okręgu sądu apelacyjnego.

§ 41. (1) Za podstawę obliczenia ryczałtu określonego w § 40 służy uposażenie za miesiąc, w którym nastąpiło zgłoszenie się do służby w nowym miejscu służbowym.

(2) W razie przeniesienia połączonego z awansem za podstawę obliczenia ryczałtu bierze się nowe wyższe uposażenie tylko w tym przypadku, gdy zgłoszenie się na nowym miejscu służbowym nastąpiło w miesiącu, w którym zgodnie z art. 15 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) przeniesiony funkcjonariusz nabył już prawo do otrzymania wyższego uposażenia wskutek awansu.

§ 42. Ryczałt za przeniesienie nie należy się w przypadkach przeniesienia, nie mogącego wywołać potrzeby przesiedlenia się, jako to: przeniesienia funkcjonariusza państwowego lub całego urzędu do miejscowości, w której funkcjonariusz dotychczas mieszkał i skąd dojeżdżał do miejsca służbowego.

§ 43. (1) Przeniesionemu zwraca się ponadto koszty przewozu urządzenia domowego kolejowymi pociągami towarowymi lub statkami towarowymi, albo samochodami używanymi w komunikacji państwowej lub pozostającymi pod zarządem Państwa.

(2) Jeżeli z przyczyn od przeniesionego niezależnych nie może nastąpić przewóz w sposób określony w ust. 1, zwraca się koszty przewozu dokonane innymi środkami komunikacji, jednak samotnemu — tylko urządzenie pokoju, a utrzymującemu rodzinę — tylko urządzenie pokoju i kuchni. Zwrot kosztów przewiezienia reszty urządzenia domowego następuje według zasad określonych w ustępie poprzedzającym.

(3) Przepisy §§ 25, 26, 28 ust. 2, 40 i 42 stosuje się odpowiednio.

§ 44. W razie przeniesienia na własną prośbę osób wymienionych w § 40 ust. 1 i 3 nie służą żadne należności, mogą jednak one być przyznane w całości lub w części według uznania właściwej władzy naczelnej.

Rozdział 4.

Wypłata należności.

§ 45. (1) Wypłata należności z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesienia następuje na podstawie rachunku. W rachunku należy określić dokładnie żądane należności i uzasadnić każdą jego pozycję przez szczegółowe przytoczenie okoliczności usprawiedliwiających wydatek oraz dołączyć wszelkie dokumenty, dotyczące sum wydatkowanych jako to: kupon uprawniający do zajęcia miejsca w wagonie sypialnym lub w samolocie, list przewozowy, dotyczący przewozu urządzenia domowego.

(2) Jeżeli użycie droższego środka komunikacji lub przejazdu droższą klasą zależy od zezwolenia władzy zarządzającej podróż (§§ 29 ust. 2, 30 ust. 1, 32, 62, 63 ust. 2, 64 ust. 2), zezwolenie to powinno być potwierdzone na rachunku kosztów lub w dołączonym do niego dokumencie.

(3) O ile uzyskanie dokumentu, dotyczącego wydatku na kwotę nie przekraczającą 100 zł. natrafia na znaczne trudności, wydatek ten można uznać i bez dołączenia dokumentu, usprawiedliwiającego wydatek. W tym przypadku funkcjonariusz państwowy dołącza do rachunku własnoręczne oświadczenie o dokonaniu wydatku i o powodach uzasadniających trudność uzyskania rachunku.

§ 46. W razie wątpliwości co do prawdziwości lub ścisłości okoliczności, przytoczonych w samym rachunku lub w załącznikach, należy celem usunięcia tych wątpliwości przeprowadzić stosowne dochodzenie.

§ 47. Wypłata diet i kosztów przejazdu członków rodziny przeniesionego następuje dopiero po udowodnieniu, że członkowie rodziny rzeczywiście przybyli do nowego miejsca służbowego.

§ 48. (1) Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałej delegacji i przeniesień powinny być przedstawione w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po odbyciu podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urządzenia domowego — w terminie 14 dni, licząc od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego.

(2) Rachunki delegacji trwających dłużej niż 30 dni należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy z dołu w ciągu pierwszych 8 dni następującego miesiąca kalendarzowego.

(3) Koszty wspólnej podróży kołowej podaje w rachunku osoba, której służą wyższe diety.

§ 49. Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacji.

§ 50. (1) W przypadkach podróży służbowej lub delegacji diety i zwrot kosztów podróży powinna wypłacać ta władza, która zarządziła podróż służbową lub delegację.

(2) W przypadkach przeniesień wszelkie należności z tego tytułu wypłaca ten urząd, do którego funkcjonariusz państwowy został przeniesiony. Jednak zaliczkę na powyższe koszty przeniesiony może uzyskać z urzędu, z którego został przeniesiony.

§ 51. (1) Funkcjonariuszom państwowym, udającym się w podróż służbową, służy prawo do zaliczki nie przekraczającej przypuszczalnych kosztów przejazdu i należnych diet.

(2) Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do należności z tytułu delegacji i przeniesienia oraz często powtarzających się komisji miejscowych.

(3) Władza zarządzająca podróż służbową kilku osób, które mają odbywać ją razem i w tym samym celu, może wydać zaliczkę do rąk jednej z tych osób. W tym przypadku funkcjonariusz państwowy odbierający zaliczkę odpowiada za prawidłowe jej zużycie i on jest obowiązany przedstawić rachunek.

§ 52. W przypadkach, w których podróże służbowe trwają dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, władza naczelna może przyznać za zgodą Ministra Skarbu, zamiast kosztów przejazdu i diet, ryczałt płatny z góry wraz z uposażeniem.

DZIAŁ III.

Należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia poza granicami kraju.

§ 53. (1) Należności uregulowane w dziale niniejszym służą w czasie podróży za granicą od chwili przejazdu przez granicę do chwili powrotu do kraju.

(2) Za czas podróży i pobytu na obszarze Państwa Polskiego należą się diety i zwrot kosztów podróży według zasad ustalonych dla podróży służbowych w kraju. Jednak zwrotu kosztów przejazdu koleją oraz przewozu koleją bagażu podróżnego, a przy podróżach kurierów dyplomatycznych oraz przesiedleniach także kosztów dorożek i tragarzy, można żądać według przepisów zawartych w dziale niniejszym.

§ 54. Do należności z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesień za granicę stosuje się odpowiednio przepisy działu II, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

§ 55. Należności za przeniesienie na inne miejsce służbowe służą zarówno funkcjonariuszom państwowym służby zagranicznej przesiedlającym się poza granicami Państwa Polskiego, jak i nowomianowanym na stanowisko służby zagranicznej, a również odwołanym do kraju.

§ 56. Przy podróżach zagranicznych służą przez cały czas podróży i pobytu poza granicami Państwa Polskiego diety przewidziane dla krańcowego punktu tej podróży.

§ 57. Wysokość diet ustala Minister Skarbu na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych oraz Ministra Żeglugi i Handlu Zagranicznego.

§ 58. Jeżeli w ciągu 24-godzinnego czasu podróż służbowa odbywa się zarówno na obszarze Państwa Polskiego jak i na terytorium zagranicznym, a pobyt na terytorium zagranicznym trwał dłużej niż 6 godzin, należą się diety zagraniczne.

§ 59. Przepis § 14 stosuje się odpowiednio także do podróży pozostającej w związku z przeniesieniem do innej miejscowości.

§ 60. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe należą się diety dla przeniesionego — za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za czas do chwili objęcia urzędowania, nie przekraczający 8 dni, liczonych od dnia następnego po przybyciu na nowe miejsce służbowe, a dla członków jego rodziny tylko za czas przejazdu.

§ 61. (1) Prawo przejazdu I klasą pociągu służy funkcjonariuszom państwowym, pobierającym uposażenie według grupy I do V, sędziom i prokuratorom pobierającym uposażenie według grupy I do III, a ponadto bez względu na grupę uposażenia kierownikom urzędów podległych Ministerstwu Spraw Zagranicznych lub Ministerstwu Żeglugi i Handlu Zagranicznego, radcom ambasad i poselstw, radcom handlowym, radcom emigracyjnym, konsulom, pierwszym sekretarzom ambasad oraz osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych i misji zagranicznych.

(2) Prawo przejazdu II klasą pociągu służy funkcjonariuszom nie objętym przepisami ust. 1 i 3.

(3) Prawo przejazdu III klasą pociągu służy niższym funkcjonariuszom państwowym.

§ 62. (1) Odbywającym podróż służbową przyznaje się zwrot kosztów przejazdu wozem sypialnym, o ile mają prawo przejazdu I lub II klasą oraz jeżeli:

1) podróż koleją trwała co najmniej sześć godzin pomiędzy 21 a 7,

2) zachodziła konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych i

3) władza zlecająca podróż służbową stwierdziła konieczność przejazdu wozem sypialnym na koszt Skarbu Państwa,

(2) W krajach nie posiadających wagonów sypialnych II klasy może władza zlecająca podróż przyznać prawo przejazdu wozem sypialnym I klasy także tym osobom, które posiadają tylko prawo do zwrotu kosztów przejazdu II klasą.

§ 63. (1) W razie podróży pozostającej w związku z przeniesieniem na inne miejsce służbowe zwraca się funkcjonarjuszom państwowym mającym prawo przejazdu I klasą koszt przejazdu wagonem sypialnym, jeżeli podróż koleją trwała co najmniej sześć godzin pomiędzy 21 a 7.

(2) Funkcjonariuszom państwowym, którym nie służy prawo do przejazdu I klasą, a odbywającym podróż w charakterze kuriera dyplomatycznego może władza wysyłająca przyznać prawo przejazdu na koszt Skarbu Państwa I klasą oraz wozem sypialnym, o ile jest to konieczne ze względów służbowych.

§ 64. (1) Przy przejazdach liniami kolejowymi Związku Socjalistycznych Republik Rad osoby, które mają prawo przejazdu koleją w I klasie, uprawnione są do korzystania z t. zw. miękkiego miejsca.

(2) Funkcjonariuszom państwowym nie wymienionym w ust. 1 służy prawo do zwrotu ceny t. zw. twardego miejsca. Jeżeli jednak podróż koleją trwa w jedną stronę dłużej niż 24 godziny lub odbywa się co najmniej przez 6 godzin, pomiędzy godzinami 21 a 7, władza zarządzająca podróż służbową może zezwolić na korzystanie z t. zw. miękkiego miejsca.

§ 65. Przy przejazdach wozami sypialnymi na liniach kolejowych Związku Socjalistycznych Republik Rad stosuje się odpowiednio §§ 62 i 63 z tą różnicą, że zamiast zwrotu kosztów przejazdu I klasą następuje zwrot kosztów przejazdu na miejscu I kategorii, a zamast zwrotu kosztów przejazdu II klasą następuje zwrot przejazdu na miejscu II kategorii.

§ 66. O ile opłacono bilet okrętowy z utrzymaniem, zwraca się cenę całego biletu, natomiast za czas podróży na okręcie służy 25% diet.

§ 67. Funkcjonariuszom państwowym zwraca się wydatki na dojazd do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej i odjazdu z dworca kolejowego (przystani, stacji), jak również przejazd z jednego dworca kolejowego (przystani, stacji) na drugi oraz wydatki poniesione na tragarzy. Wydatki powyższe zwraca się w wysokości kosztów faktycznych i odpowiadających cenom miejscowym.

§ 68. (1) Funkcjonariuszom państwowym określonym w § 55 zwraca się koszty przewozu urządzenia domowego w granicach norm ustalonych według następujących stref:

1) I strefa: Austria, Czechosłowacja, Dania, Rumunia, Szwecja, Węgry, Związek Socjalistycznych Republik Rad;

2) II strefa: pozostałe kraje europejskie;

3) III strefa: kraje pozaeuropejskie.

(2) Zwraca się faktycznie poniesione koszty, jednak w wysokości następującej:

1) dla przesiedlających się z Polski do krajów I strefy lub odwrotnie dla samotnych — 75%, dla utrzymujących rodzinę — 150% miesięcznego uposażenia,

2) dla przesiedlających się z Polski do krajów II strefy lub odwrotnie: dla samotnych — 100%, dla utrzymujących rodzinę — 175% miesięcznego uposażenia,

3) dla przesiedlających się z Polski do krajów III strefy lub odwrotnie: dla samotnych — 125%, dla utrzymujących rodzinę — 200% miesięcznego uposażenia.

(3) Przesiedlającym się z jednego kraju do drugiego za granicą zwraca się koszty przy przesiedleniu do krajów, z których oba lub jeden leżą poza Europą — według stawek strefy III.

§ 69. (1) Kierownikom urzędów zagranicznych, korzystającym z mieszkania reprezentacyjnego, umeblowanego przez Skarb Państwa, zwraca się koszty przewozu własnych przedmiotów urządzenia domowego w wysokości nie przekraczającej 33 i 1/3% stawek ustalonych w § 68.

(2) Kierownikom urzędów zagranicznych, przeniesionym z urzędu zagranicznego, nie posiadającego mieszkania reprezentacyjnego, umeblowanego przez Skarb Państwa, do urzędu zagranicznego, posiadającego takie mieszkanie, służy zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego na zasadach przewidzianych w § 68.

§ 70. W zupełnie wyjątkowych przypadkach za zgodą Ministra Skarbu może nastąpić zwrot szczegółowo wykazanych i udokumentowanych kosztów przewozu urządzenia domowego ponad normy ustalone w §§ 68 i 69.

§ 71. (1) Utrzymującemu rodzinę można przyznać dopiero wówczas pełne koszty przesiedlenia, jeżeli dostarczy dowód zamieszkania rodziny na nowym miejscu służbowym, albo w przypadku odwołania — powrotu jej do kraju, oraz jeżeli przesiedlenie rodziny nastąpiło nie później niż w rok od daty objęcia przez funkcjonariusza państwowego nowego stanowiska służby zagranicznej lub od powrotu do kraju. Termin roczny dla przesiedlenia rodziny może być w wyjątkowych przypadkach przedłużany przez Ministra Skarbu na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych lub Ministra Żeglugi i Handlu Zagranicznego.

(2) Jeżeli funkcjonariusz państwowy przesiedla się sam bez rodziny, przyznaje mu się zwrot kosztów przesiedlenia w wymiarze określonym dla samotnych.

§ 72. Koszty ubezpieczenia przewozowego urządzenia domowego zwraca się do wysokości nie przekraczającej 10% stawek określonych w §§ 68 i 69. Zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego łącznie ze zwrotem kosztów ubezpieczenia nie może jednak przekroczyć tychże stawek.

§ 73. Kierownikom placówek zagranicznych, bez względu na ich stan rodzinny, należy się zwrot kosztów przejazdu jednej osoby ze służby według stawek, ustalonych dla niższych funkcjonariuszów państwowych.

§ 74. (1) Funkcjonariusze państwowi, odbywający podróże w charakterze kurierów dyplomatycznych do miejscowości objętych normalnymi rutami kurierskimi, otrzymują ryczałt, którego wysokość dla poszczególnych rut ustali Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Ryczałt ten obejmuje: diety obliczone za czas podróży, ustalony rutą kurierską, cenę biletów kolejowych (statku) najwyższej klasy oraz miejsca w wozach sypialnych, o ile to jest dla danych rut kurierskich ze względów służbowych konieczne, jak również przypuszczalne koszty dojazdów do i z dworców kolejowych lub przystani, oraz usługi tragarzy przy każdym dojeździe i odjeździe. Waluty, w jakich będzie wypłacany powyższy ryczałt, ustali Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) W razie częściowego tylko odbycia podróży kurier obowiązany jest zwrócić odpowiednią część ryczałtu.

(3) Jako dowód prawidłowego zużycia ryczałtu służy stwierdzenie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, że podróż, za którą kurier otrzymał ryczałt, została odbyta.

§ 75. Oprócz ryczałtu określonego w § 74 otrzymują kurierzy zwrot faktycznie poniesionego kosztu przewozu t. zw. bagażu administracyjnego na podstawie rachunku, który powinni przedłożyć w terminie czternastodniowym, liczonym, od dnia następującego po dniu powrotu z podróży. Zaliczki na pokrycie kosztów przewozu bagażu przyznaje się tylko w przypadkach, w których kurier zmuszony jest zabrać znaczną ilość bagażu.

DZIAŁ IV.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 76. Minister Skarbu może do dnia 31 grudnia 1946 r. w miarę poprawy sytuacji gospodarczej w kraju obniżać w drodze rozporządzenia wysokość diet (§ 16), kosztów przejazdu do i z dworca (§ 37) oraz kosztów podróży odbytej pieszo (§ 35).

§ 77. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym Ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

§ 78. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320) wraz ze zmianami późniejszymi.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 228, z dnia 8 października 1945 r.).

5

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 23 listopada 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Odbudowy o sposobie ujawniania w księgach hipotecznych prawa zabudowy i praw rzeczowych na tym prawie.

Na podstawie art. 1 ust. (4) dekretu z dnia 26 października 1945 r. o prawie zabudowy (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 280) zarządza się, co następuje:

1. Przepisy dla obszaru mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona i Tomu X cz. 1 Zwodu, Praw.

§ 1. Dla każdego ustanowionego prawa zabudowy należy założyć nową księgę hipoteczną.

§ 2. W dziale pierwszym tej księgi należy uwidocznić obszar, położenie i granice gruntu, na którym ustanowiono prawo zabudowy oraz rodzaj i rozmiar budynku ze wskazaniem numeru dotychczasowej księgi hipotecznej nieruchomości gruntowej, na której prawo zabudowy zostało ustanowione. W dziale drugim należy podać imię i nazwisko nabywcy prawa zabudowy, a w dziale trzecim — istotne warunki umowy o ustanowieniu prawa zabudowy.

Poza tym do wpisów w tej księdze stosuje się obowiązujące przepisy.

§ 3. Ustanowienie prawa zabudowy należy uwidocznić w dziale trzecim dotychczasowej księgi hipotecznej nieruchomości gruntowej, na

której ustanowione zostało prawo zabudowy, przy czym we wpisie należy powołać akt notarialny, na podstawie którego ustanowione zostało prawo zabudowy oraz numer księgi hipotecznej, założonej dla tego prawa.

II. Przepisy dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego austriackiego.

§ 4. Dla każdego ustanawianego prawa zabudowy, stanowiącego przedmiot odrębnej własności, należy założyć nowy wykaz hipoteczny.

§ 5. Na karcie stanu majątkowego (karta A) należy zamieścić napis: „Wykaz prawa zabudowy, ustanowionego na nieruchomości......... liczba wykazu hipotecznego......... gminy katastralnej". W oddziale pierwszym należy uwidocznić obszar, położenie i granice gruntu, na którym ustanowiono prawo zabudowy oraz rodzaj i rozmiar budynku, a nadto istotne warunki umowy o ustanowieniu prawa zabudowy. Na karcie własności (karta B) należy wymienić imię i nazwisko nabywcy prawa zabudowy.

Poza tym do wpisów w tym wykazie stosuje się obowiązujące przepisy.

§ 6. Ustanowienie prawa zabudowy należy uwidocznić w karcie ciężarów (karta C) dotychczasowego wykazu hipotecznego nieruchomości gruntowej, na której ustanowione zostało prawo zabudowy, przy czym we wpisie należy powołać akt notarialny na podstawie którego ustanowione zostało prawo zabudowy, oraz wykaz hipoteczny założony dla tego prawa.

III. Przepisy dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego niemieckiego.

§ 7. Dla każdego ustanowionego prawa zabudowy, stanowiącego przedmiot odrębnej własności, należy założyć nowy wykaz księgi gruntowej (księga wieczysta prawa zabudowy).

§ 8. W napisie tego wykazu należy zaznaczyć, że wykaz dotyczy prawa zabudowy, ustanowionego na nieruchomości gruntowej, oraz powołać liczbę tomu i wykazu tej nieruchomości. W spisie posiadłości należy uwidocznić obszar, położenie i granice gruntu, na którym ustanowiono prawo zabudowy, oraz rodzaj i rozmiar budynku, w dziale pierwszym wykazu — imię i nazwisko nabywcy prawa zabudowy, a w dziale drugim — istotne warunki umowy o ustanowieniu prawa zabudowy.

Poza tym do wpisów w tym wykazie stosuje się obowiązujące przepisy.

§ 9. Ustanowienie prawa zabudowy należy uwidocznić w dziale drugim dotychczasowego wykazu księgi gruntowej, na której ustanowione zostało prawo zabudowy, przy czym we wpisie należy powołać akt notarialny, na podstawie którego ustanowione zostało prawo zabudowy oraz liczbę tomu i wykazu księgi gruntowej założonego dla tego prawa.

IV. Przepisy wspólne.

§ 10. Wszelkie prawa rzeczowe, ciążące na prawie zabudowy, wpisuje się wyłącznie do założonych dla tego prawa ksiąg hipotecznych, wykazów hipotecznych i wykazów księgi gruntowej.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *Henryk Świątkowski.*

Minister Odbudowy: *Michał Kaczorowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 330, z dnia 17 grudnia 1945 r.).

6

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 12 stycznia 1946 r.

o utworzeniu dyrekcyj odbudowy w Gdańsku, Poznaniu i Wrocławiu.

Na podstawie art. 6 ust. (2) dekretu z dnia 24 maja 1945 r. o utworzeniu Ministerstwa Odbudowy (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 123) w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Skarbu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się organy techniczno - budowlane:

1) w Gdańsku pod nazwą „Gdańska Dyrekcja Odbudowy",
2) w Poznaniu pod nazwą „Poznańska Dyrekcja Odbudowy",
3) we Wrocławiu pod nazwą „Wrocławska Dyrekcja Odbudowy".

§ 2. (1) Obszar działania Gdańskiej Dyrekcji Odbudowy obejmuje miasta: Gdańsk, Gdynię, Sopot i Elbląg, z wyłączeniem obszarów portowych tych miast.

(2) Obszar działania Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy obejmuje miasto Poznań.

(3) Obszar działania Wrocławskiej Dyrekcji Odbudowy obejmuje miasto Wrocław.

(4) Minister Odbudowy może zlecić dyrekcji odbudowy wykonanie poszczególnych robót poza obszarem działania, określonym w ust. 1, 2 i 3, jednakże w granicach województwa, w którym znajduje się jej siedziba.

§ 3. (1) Do zakresu działania dyrekcji odbudowy należy:

1) budowa, odbudowa, rozbudowa:
a) budynków państwowych i na wniosek organów samorządu — budynków samorządu terytorialnego,

b) zakładów użyteczności publicznej, dróg i urządzeń komunikacji miejskiej;

2) wykonywanie innych robót techniczno - budowlanych na zarządzenie Ministra Odbudowy.

(2) Czynności, określone w ust. 1, obejmują również projektowanie robót i zawieranie umów na dostawy i roboty, roboty wstępne i przygotowawcze (rozbiórka, oczyszczanie terenu i t. p.) oraz administrację odnośnych robót.

§ 4. (1) Na czele dyrekcji odbudowy stoi dyrektor mianowany przez Ministra Odbudowy.

(2) Dyrektor podlega bezpośrednio Ministrowi Odbudowy.

(3) Powoływanie sił pomocniczych i kancelaryjnych należy do dyrektora.

§ 5. (1) W wykonywaniu swoich zadań dyrekcja odbudowy współpracuje z władzami i urzędami interesowanymi, a w szczególności z organami podległymi na danym terenie Ministerstwa Odbudowy oraz organami samorządu terytorialnego.

(2) Organem opiniodawczym, koordynującym działalność dyrekcji odbudowy w zakresie zamierzeń i ich realizacji, jest komisja programowa dyrekcji odbudowy.

(3) W skład komisji programowej dyrekcji odbudowy wchodzą:

a) wojewoda, jako przewodniczący,

b) dyrektor, jako zastępca przewodniczącego,

c) prezydenci miast i przedstawiciele miejskich rad narodowych,

d) naczelnik wojewódzkiego wydziału odbudowy,

e) dyrektor regionalnego urzędu planowania przestrzennego,

f) rzeczoznawcy i inne osoby, których udział ze względu na istotę rozpatrywanych zagadnień jest wskazany.

(4) Osoby wymienione w ust. 3 lit. c)—f) wchodzą w skład komisji programowej na zaproszenie przewodniczącego.

§ 6. Organizację wewnętrzną i tryb załatwiania spraw w dyrekcjach odbudowy określi zarządzenie Ministra Odbudowy.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 48, z dnia 18 lutego 1946 r.).

7

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 21 stycznia 1946 roku

o reorganizacji Centrali Ministerstwa Odbudowy.

(L. dz. G. M. 180/46).

Za zgodą Prezesa Rady Ministrów zarządzam od dnia 23 stycznia 1946 roku wprowadzenie tymczasowego podziału organizacyjnego i wynikającego z niego podziału zakresu działania jednostek organizacyjnych Ministerstwa Odbudowy w/g załączonego schematu organizacyjnego.

Kierownictwo nowopowołanych jednostek organizacyjnych, a mianowicie:

Depertamentu IV Przemysłu Budowlanego powierzam — Dyr. Nechayowi Jerzemu.

Biura Finansowego — Nacz. Włoszczowskiemu Stanisławowi.

Kierownictwo Depertamentu V Administracji Budowlanej będzie powołane odrębnym zarządzeniem. Do tego czasu Wydział Zarządu Nieruchomości Państwowych i Samodzielny Referat Grobownictwa oraz Wydział Nadzoru Budowlanego pozostają pod kierownictwem Dyrektora Departamentu II oraz Dyrektora Departamentu III.

Minister
Michał Kaczorowski

1 załącznik.

Załącznik.

Zakres działania i tymczasowy schemat organizacyjny Centrali Ministerstwa Odbudowy.

Gabinet Ministra.

Sprawy wynikające ze stosunku Ministra do Głowy Państwa, Ciał Ustawodawczych, Rady Ministrów i innych Ministrów i Urzędów Centralnych.

Sprawy organizacji Ministerstwa oraz władz podległych, inspekcja ogólna i koordynacja inspekcji specjalnych: sprawy sprawozdawczości ogólnej i koordynacji sprawozdawczości innych jednostek organizacyjnych; sprawy gospodarcze, związane z programem odbudowy; sprawy prawne (legislacja, opiniowanie i orzecznictwo); sprawy prasowe.

Gabinet Ministra dzieli się:

1. Wydział Prawny,
2. Wydział Inspekcyjno-Organizacyjny,
3. Samodzielny Referat Sprawozdawczo-Statystyczny,
4. Samodzielny Referat Ekonomiczny,
5. Samodzielny Referat Prasowy.

Departament I Ogólny.

Sprawy personalne urzędników i funkcjonariuszów Ministerstwa oraz władz i urzędów podległych; sprawy gospodarcze Ministerstwa oraz władz i urzędów podległych; sprawy wydawnictw technicznych i urzędowych w szczególności redakcja i wydawnictwo Dziennika Urzędowego Ministerstwa; biblioteka, kancelaria główna i ekspedytura.

Departement I dzieli się:

1. Wydział Ogólny z Kancelarią Główną,
2. Wydział Personalny,
3. Wydział Gospodarczy,
4. Samodzielny Referat Aprowizacyjny,
5. Samodzielny Referat Samochodowy,
6. Samodzielny Referat Wydawniczy.

Departament II Polityki Budowlanej.

Sprawy planowania i polityki budowlanej; sprawy polityki terenowej; sprawy planowania i polityki mieszkaniowej i budowy osiedli; sprawy zasad polityki Ministerstwa w dziedzinie stosunków pracy w budownictwie i przemyśle budowlanym; sprawy inicjowania i popierania szkolnictwa zawodowego.

Departament II dzieli się:

1. Wydział Polityki Budowlanej,
2. Wydział Polityki Terenowej,
3. Wydział Polityki Mieszkaniowej,
4. Wydział Kadr Pracowniczych,
5. Samodzielny Referat Planowania Gospodarczego,
6. Samodzielny Referat Polityki Przemysłowej.

Departament III Budownictwa:

Sprawy wykonawstwa w zakresie odbudowy i budowy osiedli oraz gmachów państwowych; sprawy zatwierdzenia projektów i kosztorysów, zestawianie programów prac terenowych w tym zakresie oraz rozdział budżetowych środków finansowych na cele odbudowy i budowy; sprawy terenowego rozdziału materiałów budowlanych i sprzętu budowlanego; techniczna kontrola nad wykonawstwem; sprawy zagadnień naukowych z zakresu techniki budowlanej.

Departament III Budownictwa dzieli się:

1. Inspektorat techniczny,
2. Wydział Projektów i Kosztorysów,
3. Wydział Odbudowy Miast,
4. Wydział Odbudowy Wsi,
5. Wydział Odbudowy Stolicy,
6. Wydział Rozdziału Materiałów,
7. Wydział Sprzętu i Dostaw Zagranicznych,
8. Wydział Techniki Budowlanej.

Depertament IV Przemysłu Budowlanego:

Sprawy planowania i nadzoru produkcji materiałów budowlanych; nadzoru gospodarczego i administracyjnego nad państwowymi zakładami przemysłów i przedsiębiorstw budowlanych; sprawy zaopatrzenia zakładów przemysłów budowlanych i przedsiębiorstw budowlanych; organizacja i nadzór nad zbytem materiałów i sprzętu budowlanego.

Departament IV dzieli się:

1. Wydział Produkcji Materiałów Budowlanych,
2. Wydział Przedsiębiorstw,
3. Wydział Zaopatrzenia Przedsiębiorstw,
4. Samodzielny Referat Kontroli Finansowej Przedsiębiorstw.

Departament V Administracji Budowlanej:

Sprawy nadzoru techniczno - budowlanego (policja budowlana) i uprawnień zawodowych; sprawy ogólnego zarządu gmachami i placami państwowymi; nadzór nad przydziałem pomieszczeń urzędom i instytucjom państwowym oraz osobom prywatnym w budynkach państwowych; sprawy ustalania zasad co do czynszów w budynkach państwowych; sprawy sprzedaży objektów państwowych oraz kupna obiektów prywatnych przez Skarb Państwa; sprawy grobownictwa wojennego.

Departament V dzieli się:

1. Wydział Nadzoru Budowlanego,
2. Wydział Zarządu Nieruchomości Państwowych,
3. Samodzielny Referat Grobownictwa.

Biuro Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej:

Sprawy Państwowych Zakładów Wodociągowych i Kanalizacyjnych; sprawy urządzeń użyteczności publicznej; sprawy techniki sanitarnej w zakresie odbudowy i rozbudowy oraz nadzoru techniczno - budowlanego nad zakładami użyteczności publicznej.

Biuro Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej dzieli się:

1. Samodzielny Referat Zakładów Wodociągowych i Kanalizacji.
2. Samodzielny Referat Zakładów Techniczno - Sanitarnych i Usuwania Śmieci.
3. Samodzielny Referat Zakładów Użyteczności Publicznej.
4. Samodzielny Referat Urządzeń Użyteczności Publicznej.
5. Samodzielny Referat Zieleni i Ochrony Wód przed zanieczyszczeniem.
6. Samodzielny Referat Wniosków Kredytowych.

Biuro Finansowe:

Sprawy finansowych podstaw planów i programów odbudowy; zestawianie preliminarzy budżetowych M. O. i organów podległych; nadzór nad wykonaniem budżetu M. O. i organów podległych; sprawy kredytowego finansowania odbudowy i przemysłów budowlanych; sprawy kasowości i rachunkowości M. O. i organów podległych.

Biuro Finansowe dzieli się:

1. Wydział Planowania Finansowego i Budżetu.
2. Wydział Finansowania Kredytowego,
3. Wydział Rachunkowy.

8

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 9 lutego 1946 r.

w sprawie stosowania Polskich Norm

(L. dz. G. M. 392/46).

Zarządzam tymczasowe stosowanie następujących Polskich Norm:

Normy tymczasowe:

PN/B — 182 Mury ceglane. Obliczenia statyczne.
183 Mury z kamienia rodzimego. Obliczenia statyczne.
184 Klasyfikacja i bezpieczne obciążenie gruntów. Wytyczne.
189 Obciążenia w obliczeniach statycznych.
303 Cegły pełne wypalane z gliny. Warunki techniczne.
304 Cegły dziurawki (drążone) wypalane z gliny.
195 Konstrukcje betonowe i żelbetowe. Obliczenia statyczne i projektowanie.
370 Badania materiałów kamiennych. Cechy fizyczne (Ciężar właściwy, ciężar objętościowy, szczelność, porowatość).
371 Badania materiałów kamiennych. Cechy fizyczne (Nasiąkliwość wodą).
372 Badania materiałów kamiennych. Cechy fizyczne (odporność na zamrażanie).
373 Badania materiałów kamiennych. Cechy wytrzymałościowe (ścieralność na tarczy).
601 Tektura surowa do wyrobu papy smołowej.
602 Papa smołowa piaskowana.
611 Papa bitumiczno - asfaltowa bez powłoki.
612 Papa bitumiczno - asfaltowa obustronnie powlekana.
614 Papa smołowa bez powłoki.
103 Moduł budowlany.
354 Narzędzia kamieniarskie, nazwy narzędzi.
355 Obróbka kamieni, nazwy czynności przy obróbce kamieni.
356 Obróbka kamieni, nazwy obrobionych powierzchni i faktura powierzchni.
357 Materiały i elementy kamienne do celów budowlanych, kamień łamany, ciosany, ciosy i płaty.

Za Ministra:
Inż. J. Żakowski
Podsekretarz Stanu

9

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 6 marca 1946 r.

o powołaniu Komisarza dla spraw przemysłu budowlaneago, podległego Ministerstwu Odbudowy

1. Do czasu uregulowania w drodze dekretu organizacji zjednoczeń przemysłu państwowego — powołuję Komisarza dla spraw przemysłu budowlanego, podległego Ministerstwu Odbudowy.
2. Komisarz mianowany zostanie przeze mnie na wniosek Dyrektora Departamentu Przemysłu Budowlanego.
3. Upoważniam Komisarza:

a) do przejęcia z ramienia Ministerstwa Odbudowy od Ministerstwa Przemysłu zakładów produkcji materiałów budowlanych zgodnie z porozumieniem z dnia 22 grudnia 1945 r.

b) do zorganizowania przejętych zakładów w Okręgowe Zjednoczenie Wytwórni Materiałów Budowlanych w/g zasad przyjętych przez przemysł państwowy,

c) do uruchamiania, odbudowy, względnie rozbudowy przejętych zakładów,

d) do zarządzania w tych ramach przejętymi zakładami bezpośrednio przez mianowanych zarządców lub przez dzierżawców .

4. W wyjątkowo uzasadnionych wypadkach Komisarz może za moją zgodą:

a) likwidować istniejące zakłady,

b) tworzyć nowe pilnie potrzebne dla celów odbudowy kraju.

5. Dla wykonania powyższych czynności Komisarz:

a) otrzymuje ze Skarbu Państwa dotacje do wysokości sumy przewidzianej w budżecie Ministerstwa Odbudowy, a to dla wykonania czynności obejmujących przejęcie od Ministerstwa Przemysłu wytwórni materiałów budowlanych oraz zorganizowania i uruchomienia całego aparatu administracyjnego,

b) powołuje odpowiedni aparat administracyjny i techniczny,

c) sporządza kwartalne plany finansowo-gospodarcze oraz sprawozdania z wykonanych czynności.

6. Plany finansowo - gospodarcze oraz sprawozdania winny być przedstawiane mnie do zatwierdzania.

7. Ogólny nadzór nad działalnością Komisarza sprawuje z mego upoważnienia Dyrektor Departamentu Przemysłu Budowlanego.

8. Z chwilą powstania podstaw prawnych i utworzenia zjednoczeń przemysłu państwowego — mandat Komisarza i jego organów wygasa, wszelkie zaś uprawnienia i agendy przejmą formalnie powołane do tego władze zjednoczeń.

Minister
M. Kaczorowski

10

OKÓLNIK Nr. 34

z dnia 20 grudnia 1945 r.

w sprawie ujednostajnienia norm opłat za prace architektoniczno - budowlane.

(L. dz. 27/Bud./W. 2/46).

Do
wszystkich Ministerstw, Wojewódzkich Wydziałów Odbudowy, Regionalnych Urzędów Planowania Przestrzennego, Dyrekcyj Odbudowy, Biura Odbudowy Stolicy.

Celem skomasowania dotychczasowych zarządzeń, dotyczących opłat za prace architektoniczno - budowlane, określonych okólnikami z dnia 12.VI. b. r. L. dz. 3507, z dnia 2.VIII. r. b. L. dz. 5381, z dnia 31.VII. b. r. za Nr. 5322 oraz z dnia 17.VIII. r. b. L. dz. 6791, Ministerstwo Odbudowy anuluje powyższe okólniki, ustalając jednocześnie następujące zasady obliczeń odnośnych wynagrodzeń:

I. Za wykonywanie prac architektoniczno-budowlanych przez wolno - praktykujących architektów i inżynierów na zlecenie Urzędów i Przedsiębiorstw Państwowych, ustala się za obowiązujące normy b. Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 2.III.1938 r. (Kalendarz Przeglądu Budowlanego — tom II), przy zastosowaniu mnożnika 10.

Przy zastosowaniu tabeli D., opartej na kosztach robót z 1939 roku, należy obliczać wynagrodzenie:

a) wyceniając kosztorys według cen jednostkowych z 1939 roku lub

b) stosując współczynnik, zmniejszający dla globalnej kwoty kosztorysowej — odpowiedni dla danego rejonu.

II. Za wykonywanie planów gmachów państw. na podstawie ścisłych pomiarów z natury, ustala się zgodnie z powyższymi normami b. Ministerstwa Spraw Wojskowych, przy zastosowaniu mnożnika 10, następujące stawki:

a) przy kubaturze budynku do 20.000 m^3 . . . . . 2 zł. za 1 m^3

b) przy kubaturze budynku ponad 20.000 m^3 liczy się za każdy następny m^3 po . 1,0 zł. za 1 m^3.

Dla przykładu, za sporządzenie przepisowych planów budynku o kubaturze 42.000 m^3 wypadnie wynagrodzenie:

20.000×2 zł. $+ 22.000 \times 1{,}0$ zł. $= 62.000$.

O ile sporządzenie planów dotyczy grupy zabytkowych gmachów państwowych i wymaga jednocześnie inwentaryzacji elementów zabytkowych dodatkowe wynagrodzenie będzie każdorazowo specjalnie ustalone w porozumieniu z władzami konserwatorskimi.

Plany budynków państwowych wykonane na podstawie powyższych stawek — winny obejmować:

1) numer ewent. wyciąg hipoteczny nieruchomości,

2) plan sytuacyjny w skali 1 : 500 i uwidaczniający:

a) położenie, wymiary i granice działki względem ulicy i sąsiednich działek z podaniem ich numerów hipotecznych,

b) położenie i wymiary budynków oraz ich wzajemną odległość na działce,
c) położenie i odległość studzien, dołów kloacznych itp. urządzeń na działce,

3) rzuty poziome wszystkich kondygnacji oraz rzut więźby dachowej (o ile istnieje) w skali 1 : 100,
4) przekroje w skali 1 : 100 w ilości dostatecznej dla wyjaśnienia układu pionowego budynku oraz wysokości poszczególnych jego kondygnacyj,
5) zdjęcia fotograficzne widoków (fasad) od strony ulic oraz podwórza o wymiarach takich, żeby najwięcej 2 zdjęcia fotograficzne mogły się zmieścić na jednym formacie oprawionego projektu,
6) w rzutach poziomych należy przewidzieć numerację ubikacyj i korytarzy, postępując od najniższej kondygnacji w górę w sposób ciągły, tj. by te same numery nie powtarzały się w różnych kondygnacjach,
7) plany powinny być sformatyzowane, naklejone na sztywnych podkładach, pomalowane i zgłoszone w 3-ch egzemplarzach,
8) zburzone fragmenty nie należy w planach malować.

III. W wypadkach powołania przez regionalne Urzędy Planowania Przestrzennego inżynierów architektów obeznanych z zagadnieniami turystyki do Powiatowych Komitetów i Komisji Odbudowy, delegaci ci, za współudział w opracowaniu wytycznych do uproszczonych szczegółowych planów zabudowania osiedli wiejskich oraz za nadzór nad całokształtem prac Powiatowych Komitetów i Komisji Odbudowy i postępem prac scaleniowych w planowanych osiedlach (aż do zatwierdzenia planu zabudowania w myśl pkt. 7 zarządzenia Ministra Odbudowy i Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 7.V.1945 r.) — pobierać mają:

od zagrody w kompletnie planowanym osiedlu od 60 zł do 80 zł, zależnie od stopnia trudności.

Stopień trudności ustalą odnośni dyrektorzy Regionalnych Urzędów Planowania Przestrzennego.

Wynagrodzenie powyższe pojmuje się łącznie z kosztami podróży, utrzymaniem itp.

Sposób wypłat i zaliczek ustalą każdorazowo dyrektorzy Regionalnych Urzędów Planowania Przestrzennego z tym, że zagwarantowane będą w odpowiedniej wysokości sumy do czasu ostatecznego wypełnienia obowiązków odnośnych delegatów.

W wypadkach wykonywania czynności, wyszczególnionych w pp. I, II lub III przez personel fachowy Urzędów Państwowych w godzinach pozabiurowych — przypadające wynagrodzenie obniża się o 20%.

Minister Odbudowy
M. Kaczorowski

11

OKÓLNIK Nr 35

z dnia 18 grudnia 1945 r.

w sprawie składania wniosków kredytowych i sprawozdań finansowych na odbudowę i projekty Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej.

(L. dz. 16471/45/BZ—712)

Do
wszystkich Obywateli Wojewodów (Wydziały Odbudowy) oraz Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie, Poznaniu i Wrocławiu.

Wydane do chwili obecnej zarządzenie Ministerstwa Odbudowy w sprawie odbudowy Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej nie znalazły jeszcze należytego zrozumienia i wykonania.

Poszczególne Instytucje i Urzędy nadsyłają stale wnioski kredytowe dla miast i gmin niezgodnie z ustalonymi zasadami postępowania. Ministerstwo wyjaśnia, że przy składaniu wniosków kredytowych na rok budżetowy 1946/47 należy kierować się wytycznymi, ustalonymi w zarządzeniach Ministerstwa Odbudowy (Okólnik Nr 14 z dnia 25.VII.45 r., w sprawie powołania Wojewódzkich Komisyj Odbudowy L. dz. 6287/45 Dz. U. Min. Odb. Nr 1, poz. 21, okólnik Min. Odb. Nr 30 z dnia 31.X.45 r., w sprawie wniosków kredytowych na odbudowę Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej (L. dz. 12318/B. Z. 369/45).

Jak wynika z treści powyższych okólników odnośne wnioski kredytowe winny służyć za przedmiot rozważań do programu, sporządzonego na określony kwartał lub rok budżetowy przez Wojewódzki Wydział Odbudowy (Dyrekcję Odbudowy) i zaopiniowanego przez odpowiednią Komisję Odbudowy.

Poszczególne punkty tego programu winny być umotywowane oraz w miarę potrzeby poparte dokładnymi projektami i kosztorysami.

Inną drogą nadsyłane wnioski nie będą przez Ministerstwo uwzględnione.

Nieprzestrzeganie ustalonego przepisami porządku może spowodować niepotrzebną zwło-

kę, a nieraz przynieść nawet duże szkody zainteresowanym Instytucjom i Zakładom Użyteczności Publicznej.

Podobne wypadki niewłaściwego załatwiania spraw mogą zajść przy wykonywaniu studiów i projektów większych Zakładów Użyteczności Publicznej. W związku z tym Ministerstwo przypomina, że obowiązujące są w tej mierze: Zarządzenie Ministra Odbudowy z dnia 27.VI. 1945 r. L. dz. 3958/29 Dz. U. Min. Odb. Nr 1, poz. 5; okólnik Nr 7 z dnia 16.VI.45 r. L. dz. 3529/S/23 Dz. U. Min. Odb. Nr 1, poz. 14.

Poruszone zagadnienia wiążą się ściśle z kwestią opłat za sporządzanie projektów, kosztorysów i innych prac o charakterze inżynierskim.

Ze względu na szczupłość kredytów na odbudowę należy dążyć do tego, aby wynagrodzenia za podobne prace utrzymane były w granicach możliwie umiarkowanych. Jeżeli chodzi o normy opłat dla wolnopraktykujących architektów i inżynierów zostały one już uregulowane okólnikiem Min. Odb. z dnia 2.VIII.1945 r. L. dz. 5831/45 (Dz. Urz. Min. Odb. Nr 1, poz. 23).

W trakcie opracowania są normy opłat z dziedziny instalacyj budowlanych. W tej sprawie Ministerstwo (Biuro Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej) rozesłało pismo okólne z dnia 12.XII.1945 r. L. dz. 16003/682/45 do wszystkich Ob. Wojewodów i Dyrekcyj Odbudowy. Ministerstwo przypomina o konieczności nadesłania wymienionych w nim danych.

Należyte i przemyślane wykorzystanie przydzielonych kredytów odgrywa decydującą rolę w całym zagadnieniu odbudowy. Celowe i praktyczne podejście do rzeczy, uwzględniające dzisiejsze warunki gospodarcze i możliwości finansowe, ułatwi w dużej mierze zaspokojenie istotnych potrzeb w tej dziedzinie, tak ważnej dla zorganizowanego życia społecznego.

Z tego względu należy w pewnych wypadkach pójść na komasację kredytów w dążeniu do jaknajszybszej odbudowy Zakładów Użyteczności Publicznej o znaczeniu najważniejszym, odkładając inne Zakłady na okres późniejszy. Nie przedłuży to czasu całkowitej odbudowy wszystkich Zakładów, a przyniesie doraźne korzyści dla ludności. Również dążenie do obniżenia kosztów odbudowy oraz zwiększenia wydajności pracy przyczynią się w dużej mierze do osiągnięcia lepszych efektów odbudowy kraju.

Drugą zasadniczą sprawą, działającą już wprost hamująco na tok odbudowy, jest kwestia niedotrzymywania wyznaczonych terminów na nadsyłanie wniosków kredytowych i sprawozdań finansowych z wykonanych już prac. Do chwili obecnej nie wszystkie Urzędy Wojewódzkie nadesłały swoje programy w zakresie odbudowy Zakładów Użyteczności Publicznej na I kwartał 1946 r., pomimo, że zbliża się termin (31 stycznia 1946 r.) składania wniosków kredytowych już na rok budżetowy 1946/47.

Ministerstwo przypomina z naciskiem, że terminy obowiązujące przy składaniu wniosków kredytowych i sprawozdań finansowych zostały ściśle określone wyżej wzmiankowanym okólnikiem Nr 30 z dnia 31.X.1945 r.; należy ściśle się do nich stosować, a to celem umożliwienia pewnej planowości w akcji odbudowy Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej.

Za Ministra Odbudowy
S. Pietrusiewicz.
Podsekretarz Stanu

12

OKÓLNIK Nr 2.

Ministra Odbudowy

z dnia 9 lutego 1946 r.

o przestępstwach urzędniczych.

(L. dz. Og/684/46/3556/46)

Do
Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Odbudowy, Dyrektorów Dyrekcyj Odbudowy, Dyrektorów Regionalnych Urzędów Planowania Przestrzennego, Naczelników Wydziałów Odbudowy w Urzędach Wojewódzkich.

Biuro Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej zawiadomiło, że władze, urzędy i instytucje państwowe i samorządowe niejednokrotnie zaniedbują pociąganie do odpowiedzialności karnej urzędników, winnych popełnienia przestępstw, w szczególności narażających Skarb Państwa na straty przez działalność z chęci zysku.

W związku z powyższym przypominam mój okólnik Nr 22 z dnia 22 września 1945 o przestępstwach urzędniczych i polecam bezwzględne i ściśle stosowanie go w praktyce.

Jednocześnie wyjaśniam, że przestępstwa urzędnicze z art. 286 par. par. 1 i 2 oraz z art. 290 K. K. (przekroczenie władzy lub niedopełnienie obowiązku, sprzedajność urzędnika) podlegają na mocy art. 1 ust. 6 dekretu z dnia 16.XI.1945 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 301) postępowaniu doraźnemu, a odpowiedzialności karnej, przewidzianej dla

urzędników ulegają oprócz osób wymienionych w art. 292 K. K. nadto funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym Państwa lub samorządu albo znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, wreszcie organizacyj, mających zlecone czynności w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego (art. 30 dekretu z dnia 16.XI.1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa — Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 300).

Za Ministra
Inż. J. Żakowski
Podsekretarz Stanu

13

OKÓLNIK Nr 3

z dnia 16 lutego 1946 r.

w sprawie stosowania norm tymczasowych za prace inżynierskie w zakresie domowych instalacyj wewnętrznych.

L. dz. 3935/BZ-149/46.

Do
wszystkich Obywateli Wojewodów (Wydziały Odbudowy) oraz Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie, Poznaniu i Wrocławiu.

Stosownie do zapowiedzi, zawartej w piśmie okólnym z dnia 12.XII.45 r. L. dz. 16003/682/45 oraz treści okólnika Nr 35 z dnia 18.XII.45 r. L. dz. 16471/45/BZ-712, Ministerstwo Odbudowy komunikuje, że na okres tymczasowy wynagrodzenia za prace inżynierskie z dziedziny domowych instalacyj wewnętrznych powinny być ustalone wg norm b. Departamentu Budownictwa M. S. Wojskowych.

Normy te na terenie m. st. Warszawy są już stosowane przez szereg miesięcy jako miarodajne do ustalenia wysokości wymienionych wynagrodzeń. Ostatnio zostały one przepracowane i zestawione w formie tablic łatwych do zastosowania.

Przy obliczaniu należności wzięto pod uwagę mnożnik drożyźniany 10, ustalony za obowiązujący okólnikiem Min. Odbudowy z dnia 2.VIII.1945 r. L. dz. 5831/45 (Dz. Urz. Min. Odbudowy Nr 1, poz. 23).

Całość materiału z dodanym opisem stosowania norm, popartym przykładami, Ministerstwo przesyła wszystkim Dyrekcjom Odbudowy i Wojewódzkim Wydziałom Odbudowy w formie załączników do niniejszego pisma.

Normy te należy stosować jako obowiązujące do czasu ukazania się innego zarządzenia Ministerstwa Odbudowy w tej mierze.

Analogiczne normy z zakresu instalacji elektrycznych zostaną ustalone później i będą podane w tej samej drodze.

4 załączniki.

Dyrektor Biura Zakładów
i Urządzeń Użyteczności Publicznej
Inż. Mgr. Z. Rudolf

Załącznik 1.

Wytyczne stosowania tymczasowych norm wynagrodzeń z zakresu domowych instalacyj wewnętrznych, opartych na normach b. Min. Spr. Wojskowych z mnożnikiem 10.

O p i s:

Tymczasowe normy obejmują tabelę wynagrodzeń za prace inżynierskie z dziedziny domowych instalacji wewnętrznych.

Wynagrodzenia za prace **przy instalacjach nowych** ujęte są w nich w zależności od kubatury budynku, objętej przez instalację; **remonty** zaś od kosztorysu całości robót remontowych.

Wynagrodzenia części robót instalacyjnych jak wentylacje, instal. gazowe itp. podane są w formie procentowej od zasadniczych prac instalacyjnych w uwagach do tablic.

Wszystkie pośrednie wielkości niepodane w tabelach należy ustalić każdorazowo drogą interpolacji.

O b l i c z a n i e w y n a g r o d z e ń:

Sumy kosztorysowe, podane w tabeli na remont instalacyj opiewają na złote przedwojenne, wynagrodzenia zaś w odpowiednich rubrykach za poszczególne czynności podane są już w wysokości należnej w walucie obecnej.

W pierwszym rzędzie należy więc obecny kosztorys sprowadzić do poziomu przedwojennego.

Wynika z tego, że na terenie danego Wydziału Odbudowy bądź Dyrekcji Odbudowy konieczne jest ustalenie mnożnika drożyźnianego dla robót instalacyjnych w poszczególnych okresach czasu (miesiąc, kwartał). Mnożnik ten ulega wahaniom i np. na terenie m. st. Warszawy według danych Biura Odbudowy Stolicy kształtował się następująco:

do dnia 1 sierpnia wynosił		12
od 1.VIII—15.IX	,,	15
od 15.IX—15.X	,,	18
od 15.X—30.X	,,	22

(Dane te przytacza się dla orientacji).

Po obliczeniu należności wg tabel, rachunki pracowników instytucji rządowych i samorzą-

dowych należy zmniejszyć o 20% (czyli stosować współczynnik 8 a nie 10).

Sposób stosowania tablic w praktyce jest zilustrowany poniższymi przykładami:

A) Remonty:

Firma wykonała remont instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej w mies. wrześniu 1945 r. w domu uszkodzonym w Warszawie i ogólna suma rachunku za roboty wyniosła 1.500.000 zł. Obliczyć wysokość wynagrodzenia inżyniera wolnopraktykującego za przeprowadzenie zbadania instalacji, sporządzenie szkicu i kosztorysu.

Obliczenie należności:

Według danych z terenu Warszawy współczynnik drożyźniany dla tego rodzaju instalacji wynosił w mies. wrześniu r. ub. 15.

Stosownie do tego ustalamy, że koszt robót przedwojenny wyniósłby:

1.500.000 : 15 = 100.000 zł.

Z tabeli remontów instalacji odczytujemy:

1. za zbadanie instalacji należność wynosi 5200 zł
2. za wykonanie szkicu 3500 „
3. sporządzenie kosztorysu 5000 „

Razem należność wyniesie 13700 zł

B) Instalacje nowe:

(Wodociągi i kanalizacja)

Obliczyć wynagrodzenie za sporządzenie kosztorysu i projektu instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych w domu o kubaturze 11.400 m³

Obliczenie wynagrodzenia:

Z tablic możemy odczytać wynagrodzenie dla kubatur 11.000 m³ i 12.000 m³.

Wynagrodzenie przy kubaturze 11400 należy obliczyć przez interpolację.

Zatem za kosztorys:

przy kubaturze 12000 m³ wynagrodzenie wynosi 3530 zł

przy kubaturze 11000 m³ wynagrodzenie wynosi 3225 „

wynika z tego, że za 1000 m³ wyn. 305 zł wobec tego za 400 m³ opłata wyniesie 305 x 400 : 1000 = 122 zł. Ustalamy więc, że za kosztorys przy kubaturze 11.400 m³ wynagrodzenie wyniesie 3225 zł + 122 zł = 3347 zł.

Za sporządzenie projektu:

Przeprowadzamy analogiczne obliczenia:

przy kubaturze 12000 m³ wynagrodzenie wynosi 7660 zł

przy kubaturze 11000 m³ wynagrodzenie wynosi 7155 „

wynika z tego, że za 1000 m³ wynosi 505 zł wobec tego za 400 m³ opłata wyniesie 505 x 400 : 1000 = 202 zł, ustalamy więc, że za projekt przy kubaturze 11400 m³ wynagrodzenie wyniesie 7155 zł + 202 zł = 7357 zł.

Łączny zatem rachunek za wykonane prace wyniesie:

1. za kosztorys 3347 zł
2. za projekt 7357 zł

10704 zł.

C) Instalacja gazowa:

Jeżeli chodziłoby dla danego wypadku (kubatura 11400 m³) o obliczenie należności za instalację gazową, to rachunek za te same czynności, tj. kosztorys i projekt wyniósłby 10% od analogicznych robót wodociągowo-kanal. (patrz uwagi do tabeli wod. kan.) czyli 1070 zł.

D) Centralne ogrzewanie:

Obliczyć wynagrodzenie za przeprowadzenie badań wstępnych z wykonaniem szkicu oraz sporządzenie kosztorysu centralnego ogrzewania w hali fabrycznej o kubaturze 8000 m³.

Obliczenie wynagrodzenia:

Z tablicy robót centralnego ogrzewania odczytujemy:

1. za zbadanie i szkic wynagrodzenie wynosi 2035 zł.
2. za sporządzenie kosztorysu 2230 „

Razem 4265 zł.

Z uwag podanych w powyższej tablicy wynika, że przy tego rodzaju budynkach wynagrodzenie należy zmniejszyć o 15%.

Obliczamy, że 15% od 4265 zl = ok. 640 zl, zatem wynagrodzenie całkowite za wymienione czynności wynosi:

4265 zł — 640 zł = 3225 zł.

Załącznik 2.

Tymczasowe normy wynagrodzeń

Wodociąg i kanalizacja

Przedwojenne normy b. Min. Spr. Wojskowych z mnożnikiem 10. Przepracowane i zestawione przez Biuro Odbudowy Stolicy w porozumieniu z Biurem Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej Min. Odbudowy.

Instalacje nowe

Kubatura m.³	Badanie i szkic zł.	Projekt zł	Kosztorys zł.	Razem zł.	Kierownictwo robót zł.
200	140	250	180	570	1.000
400	305	500	305	1.110	1.820
500	310	620	360	1.290	2.200
750	470	790	470	1.730	3.140
1.000	575	955	575	2.105	4.005
1.250	670	1.140	670	2.480	4.860
1.500	770	1.330	770	2.820	5.680
2.000	925	1.740	820	3.485	7.000
3.000	1.195	2.380	1.195	4.770	9.460
4.000	1.470	3.040	1.470	5.980	11.750
5.000	1.685	3.665	1.680	7.030	13.750
6.000	1.810	4.475	1.905	8.190	16.000
7.000	2.080	4.850	2.280	9.210	18.250
8.000	2.225	5.465	2.530	10.220	20.500
9.000	2.435	6.085	2.640	11.160	22.750
10.000	2.510	6.535	3.015	12.060	24.760
11.000	2.620	7.155	3.225	13.000	27.000

Kubatura m.³	Badanie i szkic zł.	Projekt zł.	Kosztorys zł.	Razem zł.	Kierownictwo robót zł.
12.000	2.720	7.660	3.530	13.910	29.000
13.000	2.930	8.275	3.735	14.940	30.900
14.000	3.010	8.820	3.910	15.740	33.000
15.000	3.025	9.480	4.135	16.640	35.000
16.000	3.130	9.990	4.340	17.460	36.560
17.000	3.245	10.545	4.560	18.350	38.400
18.000	3.335	11.215	4.650	19.200	40.350
19.000	3.480	11.660	4.910	20.050	42.200
20.000	3.550	12.175	5.075	20.800	43.700
25.000	4.075	14.875	6.010	24.960	52.550
30.000	4.575	17.390	6.915	28.880	60.750
35.000	5.080	19.710	7.720	32.510	69.200
40.000	5.540	22.165	8.465	36.170	75.390
45.000	5.965	24.660	9.145	39.770	84.870
50.000	6.320	22.010	9.820	43.150	90.000
55.000	6.700	29.455	10.345	46.500	96.850
60.000	7.095	32.065	11.090	50.250	100.300
65.000	7.350	34.250	11.595	53.200	108.400
70.000	7.705	36.820	12.205	56.730	114.500
75.000	8.180	39.160	12.720	60.060	119.600
100.000	10.000	50.000	15.000	75.000	145.000
125.000	11.900	60.850	17.200	89.950	169.600
150.000	13.850	70.245	19.345	103.450	191.100

U w a g i:

1) Za projekty urządzeń gazowych wynagrodzenie wynosi 10% od wynagrodzeń za urządzenia wodoc.-kanal.
2) Przy wykonaniu projektów sieci zewnętrznej wodociągowej lub kanalizacyjnej — lub gdy koszt sieci zewnętrznej stanowi znaczną część kosztów całkowitych — podane w tablicy stawki winny być odpowiednio zredukowane (od 10 do 50%).
3) Za projekty urządzeń szpitalnych — kąpieliskowych — laboratoryjnych — normy wynagrodzeń zwiększają się o 20%.
4) Za urządzenia centralne przygotowania i rozprowadzenia ciepłej wody liczy się 30% od norm wynagr. za inst. wod. kan.

Załącznik 3.

Tymczasowe normy wynagrodzeń

Roboty centralnego ogrzewania

Przedwojenne normy b. Min. Spr. Wojskowych z mnożnikiem 10. Przepracowane i zestawione przez Biuro Odbudowy Stolicy w porozumieniu z Biurem Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej w Min. Odbudowy.

Instalacje nowe

Kubatura m.³	Badania i szkic zł.	Projekt zł.	Kosztorys zł.	Razem zł.	Kierownictwo robót zł.
200	430	1.015	645	2.090	1.605
400	440	1.045	665	2.150	1.605
500	515	1.060	675	2.250	1.915
750	590	1.075	685	2.350	2.700
1.000	685	1.080	695	2.450	3.380
1.250	725	1.235	725	2.685	4.270
1.500	850	1.375	740	2.965	5.170
2.000	875	1.750	875	3.500	5.925
3.000	1.145	2.385	1.050	4.580	8.275
4.000	1.495	2.800	1.305	5.600	10.440
5.000	1.605	3.400	1.515	6.520	12.450
6.000	1.765	3.825	1.850	7.440	14.730
7.000	1.900	4.365	2.085	8.350	16.620
8.000	2.035	4.845	2.230	9.110	18.520
9.000	2.140	5.270	2.470	9.880	20.400
10.000	2.165	5.650	2.645	10.460	22.210
11.000	2.295	6.130	2.785	11.210	24.090
12.000	2.305	6.590	2.965	11.860	25.860
13.000	2.400	7.100	3.100	12.600	27.880
14.000	2.405	7.515	3.310	13.230	29.430
15.006	2.490	7.990	3.390	13.870	30.950
16.000	2.580	8.325	3.575	14.480	32.200
17.000	2.605	8.815	3.710	15.130	33.620
18.000	2.685	9.215	3.890	15.790	34.900
19.000	2.815	9.660	4.025	16.500	36.100
20.000	2.860	10.135	4.155	17.150	37.500
25.000	3.280	12.125	4.875	20.280	43.400
30.000	3.645	14.185	5.520	23.350	48.950
35.000	4.100	16.230	6.010	26.340	54.520
40.000	4.620	17.585	6.845	29.050	59.300
45.000	4.950	19.430	7.120	31.500	64.160
50.000	5.085	21.935	7.280	34.300	68.440
55.000	5.400	23.500	7.900	36.800	73.420
60.000	5.490	24.310	8.200	38.000	78.000
65.000	5.565	26.265	8.920	40.750	81.400
70.000	5.740	28.060	9.350	43.150	86.300
75.000	6.255	30.280	9.965	46.500	89.750
100.000	7.750	38.730	11.620	58.100	108.700
125.000	9.065	47.085	13.150	69.300	127.800
150.000	10.160	56.060	14.940	81.760	145.200

U w a g i:

1) **Za projekt i kosztorys** c. o. w budynkach o szkielecie żelbetowym normy należy podwyższyć o 10%.
2) **Za projekt** w budynkach z ustrojów kombinowanych wymagających obliczania spółczynników przewodnictwa ciepła — dla tych ustrojów — wynagrodzenie podwyższa się o 5%.
3) Przy opracowaniu projektu c. o. bez lokalnej kotłowni (budynek przyłączony do centralnej kotłowni bez zamiany nośnika ciepła) normy wynagrodzenia zmniejsza się o 5%.
4) Dla budynków o przeznaczeniu gospodarczym (składy, garaże, hangary, hale fabryczne itp.) normy zasadnicze zmniejsza się o 15%.
5) Za projekty c. o. wraz z urządzeniem wentylacji wyciągowej norma wynagrodzenia zwiększa się o 15%.
6) Za projekty c. o. wraz z urządzenem wentylacji dopływowej i wyciągowej normy mogą być podwyższone do 40% w zależności od trudności zadania.
7) Za obliczenia i opisy dotyczące urządzeń centralnego ogrzewania i przewietrzania — przyjmuje się —20% tabeli za projekt.

Załącznik Nr 4.

Tymczasowe normy wynagrodzeń

Wynagrodzeń za prace techniczne przy remontach i rozbiórkach urządzeń centr. ogrzewania wodociągowo - kanalizacyjnych i gazowych, z mnożnikiem 10. Przepracowane i zestawione przez Biuro Odbudowy Stolicy w porozumieniu z Biurem Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej Min. Odbudowy.

Kosztorys przedwojenny zł.	Badanie zł.	Szkic zł.	Projekt zł	Kosztorys zł.	Razem zł.	Kierownictwo zł.
1.000	610	310	510	310	1.740	1.900
2.000	610	310	510	310	1.740	1.900
3.000	790	450	600	450	2.290	2.700
4.000	980	600	700	600	2.880	3.400
5.000	1.140	650	780	650	3.220	4.060
6.000	1.400	700	880	700	3.680	4.705
7.000	1.550	800	925	800	4.075	5.320
8.000	1.700	850	1.040	850	4.440	5.920
9.000	1.800	900	1.215	900	4.815	6.495
10.000	1.850	950	1.350	950	5.140	7.060
11.000	1.900	1.000	1.600	1.000	5.500	7.580
12.000	1.950	1.100	1.700	1.100	5.850	8.130
13.000	2.000	1.150	1.890	1.150	6.190	8.650
14.000	2.050	1.200	2.025	1.200	6.475	9.400
15.000	2.100	1.250	2.200	1.250	6.820	9.750
16.000	2.150	1.300	2.360	1.300	7.110	10.260
17.000	2.200	1.400	2.420	1.400	7.420	10.850
18.000	2.250	1.450	2.590	1.450	7.740	11.450
19.000	2.300	1.500	2.740	1.500	8.040	11.900
20.000	2.350	1.550	2.820	1.550	8.270	12.500
25.000	2.650	1.700	3.710	1.800	9.860	15.150
30.000	2.900	1.900	4.270	2.100	11.170	17.300
35.000	3.270	2.150	4.990	2.150	12.560	19.750
40.000	3.500	2.300	5.600	2.300	13.700	21.800
50.000	3.800	2.500	7.390	2.500	16.190	26.000
55.000	3.950	2.600	8.220	2.600	17.370	28.100
60.000	4.100	2.700	8.950	2.800	18.550	29.900
65.000	4.250	2.800	9.180	3.300	19.530	31.500
70.000	4.400	2.900	9.900	3.700	20.900	33.920
75.000	4.550	3.000	10.230	4.000	21.760	35.600
80.000	4.700	3.100	11.000	4.200	23.000	37.660
85.000	4.850	3.200	11.620	4.400	24.070	39.720
90.000	5.000	3.300	12.150	4.600	25.050	41.200
95.000	5.100	3.400	12.300	4.800	26.100	42.980
100.000	5.200	3.500	13.400	5.000	27.100	44.400
125.000	5.700	4.000	16.300	5.900	31.900	53.200
150.000	6.200	4.500	18.900	6.800	36.400	61.580
175.000	6.700	5.000	22.300	7.400	41.400	69.280
200.000	7.200	5.500	23.930	8.000	44.630	75.900
225.000	7.800	6.000	25.530	8.550	47.880	82.700
250.000	8.200	6.500	28.230	9.100	52.030	88.900
275.000	8.700	6.850	30.730	9.700	55.980	95.070
300.000	9.200	7.200	32.490	10.200	59.090	100.000
325.000	9.600	7.500	35.300	10.800	63.200	105.200
350.000	10.000	7.800	37.550	11.350	66.700	110.250
375.000	10.500	8.200	39.100	11.800	69.600	114.300
400.000	11.000	8.500	41.100	12.300	72.900	118.560
425.000	11.350	8.800	43.750	12.700	76.600	122.650
450.000	11.700	9.000	45.380	13.200	79.280	126.800
475.000	12.000	9.200	47.400	13.700	82.300	130.800
500.000	12.500	9.400	48.800	14.100	84.800	135.000

U w a g a:

Za czynności dotyczące tylko urządzeń gazowych (bez wodociągowo-kanalizacyjnych) zasadnicze stawki obliczone wg sumy kosztorysowej — zwiększają się o 10%.

14

OKÓLNIK Nr 4.

z dnia 16 marca 1946 roku

w sprawie stosowania jednolitych wzorów przetargowych, wzoru umowy na wykonanie robót budowlanych oraz warunków ogólnych.

(L. dz. G. M. 701/46).

Do

Wojewódzkich Wydziałów Odbudowy

i Dyrekcji Odbudowy.

W celu ujednostajnienia sposobu przeprowadzania przetargów na dostawy i roboty na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.I.1937 roku (Dz. U. Nr 13, poz. 92), oraz sporządzania umów na wykonanie robót budowlanych, Ministerstwo Odbudowy poleca stosowanie załączonych wzorów ogłoszenia o przetargu, oferty, wezwania do składania ofert, protokółu przetargowego, oraz umowy. Ponadto załącza się warunki obowiązujące oferentów i warunki ogólne obowiązujące przy wykonywaniu robót budowlanych, te ostatnie winny być załącznikiem do umowy, jako jej integralna część.

7 załączników.

Minister Odbudowy

M. Kaczorowski

Załącznik Nr 1.

Ogłoszenie o przetargu.

(Nazwa Urzędu i adres) ....

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót ....

w .... w terminie ....

Oferty należy składać do dnia .... do godz. ....

.... w ....

Bliższych informacji udziela ....

gdzie też mogą oferenci otrzymać za zwrotem

kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, ślepe kosztorysy, plany, rysunki oraz projekt umowy (niepotrzebne skreślić).

Załącznik Nr 2.

.... dnia .... 1946 r.

Do ....

Imię i nazwisko, firma i dokładny adres oferenta.

OFERTA

Stosownie do ogłoszonego przetargu podejmuję (my) się wykonania robót .... po cenach jednostkowych i w ilości określonych w kosztorysie opiewającym na ogólną sumę .... słownie ....

Oświadczam, iż znane mi (nam) są warunki ogólne i techniczne wykonywania robót, rysunki oraz projekt umowy i na nie zgadzam (y) się.

Ofertą niniejszą uważam (y) się za związanego (ych) do dnia .... wskazanego w wezwaniu do składania ofert pod rygorem utraty złożonego wadium i pod tymże rygorem zobowiązuję (my) się w razie utrzymania się przy przetargu, podpisać umowę oraz złożyć zabezpieczenie należytego jej wykonania.

W razie utrzymania się przy przetargu zobowiązuję (my) się przed podpisaniem umowy złożyć do .... kaucję w wysokości .... sumy kosztorysowej w .... na zabezpieczenie należytego i terminowego wykonania roboty.

Załączam (y) uwierzytelniony odpis karty rejestracyjnej, kwit na wpłacone wadium na sumę zł .... i kosztorys.

(własnoręczny podpis oferenta, pieczęć)

Załącznik Nr 3.

Pełny tekst wezwania do składania ofert na przetarg na roboty (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29.I. 1937 r. o dostawach i robotach § 1 (1).

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT

.... 2)

ogłasza przetarg **nieograniczony (albo) ograniczony** [3]) na wykonanie

.... 4)

Oferta może być złożona na całość i na pewne działy (albo) tylko na całość [3])

.... 5)

Przy składaniu ofert i wykonywaniu robót obowiązują:

.... 6)

.... 2)

zastrzega sobie prawo zwiększenia lub zmniejszenia robót w granicach do .... %.

.... 7)

Roboty powinny być ....

.... 8)

....

....

....

Kaucja umowna będzie żądana w wysokości .... % ogólnej wartości robót i winna być złożona przed podpisaniem umowy w gotówce lub innych walorach uznanych przez Ministerstwo Skarbu. Ponadto na zabezpieczenie wykonania umowy z każdego przejściowego rachunku będzie potrącone .... %.

Oferta powinna być sporządzona w przepisany sposób i złożona do godziny .... dnia .... w .... do skrzynki albo nadesłana pocztą pod tym adresem. Oferent powinien złożyć wadium w wysokości .... % ogólnej kwoty ofertowej robót w ....

Wadium przepada, jeżeli oferent pomimo utrzymania się przy przetargu uchyla się od podpisania umowy lub nie złoży żądanej kaucji umownej przed podpisaniem umowy. Jeżeli oferent nie utrzyma się przy przetargu, wadium będzie mu zwrócone w ciągu .... dni po zakończeniu rozprawy ofertowej. Oferentowi, który utrzyma się na przetargu, złoży należyte zabezpieczenie wykonania umowy i podpisze umowę, wadium będzie zwrócone w ciągu dni po podpisaniu umowy. Kwit, stwierdzający wniesienie wadium należy dołączyć do oferty. Ponadto należy przedstawić **wyciąg z rejestru handlowego (albo) odpis karty rzemieślniczej, karty rejestracyjnej na bieżący rok kalendarzowy oraz odpis uprawnienia do wykonania robót, będących przedmiotem oferty** [3]).

Oferta obowiązuje oferenta do dnia ....

....

.... 9)

Zmiana lub cofnięcie oferty dopuszczalne są tylko w terminie przewidzianym do składania ofert. Termin rozpoczęcia przetargu wyznacza się na godzinę dnia

Przetarg odbędzie się w ....

.... 10)

....

.... [2]) zastrzega sobie prawo wyboru oferty niezależnie od zaofiarowanej ceny, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Należność za wykonane i przyjęte roboty będzie wypłacona na podstawie sprawdzonych

i przyjętych rachunków w ciągu ...... dni od daty odbioru robót i złożenia rachunku

.... 1)

Warunki, plany, ślepe kosztorysy, projekt umowy itp. oferent może nabyć w ....

Wskazówki do wypełnienia formularza:

1) Wzór stosuje się zarówno przy przetargu nieograniczonym, jak i ograniczonym. Przy ogłoszeniu wezwania w pismach powyższy tytuł należy opuszczać.
2) Podać nazwę i siedzibę władzy, urzędu lub zarządu ogłaszającego wezwanie do składania ofert.
3) Z podkreślonych wyrazów niepotrzebne skreślić.
4) Określić przedmiot i miejsce robót ze wskazaniem danych, potrzebnych do dokładnego zapoznania się z zakresem i jakością robót.
5) W razie dopuszczalności częściowego wykonania robót należy określić warunki składania ofert, a następnie wykonanie robót.
6) Podać warunki ogólne i techniczne, a w razie potrzeby i specjalne obowiązujące oferentów.
7) Przy większej ilości przedsiębiorców, mających wspólnie wykonać robotę umieścić wskazówki co do wzajemnego ich stosunku w zakresie robót (odpowiedzialności itp.).
8) Podać termin, w którym roboty, albo ich poszczególne części powinny być wykonane lub rozpoczęte i ustalić rygory, w złotych albo procentowo w myśl postanowienia, zawartego w § 4 ustęp 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.I.1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz. Ust. Nr. 13, poz. 82).
9) Określić termin. W razie dopuszczalności — należy tu zaznaczyć, że oferent powinien sam ustalić termin ważności swojej oferty, jeżeli nie może przyjąć oznaczonego terminu.
10) Określić nazwę urzędu lub instytucji, ogłaszającej przetarg; podać ich adres i w miarę możności numer lokalu.
11) W miarę potrzeby podać specjalne warunki, dotyczące zapłaty należności.

Załącznik Nr. 4.

Wzór protokółu przetargowego na roboty.

PROTOKÓŁ PRZETARGU

NIEOGRANICZONEGO OGRANICZONEGO 1)

na wykonanie .... 3)

w .... 2) **dla** ....

W dniu .... o godzinie ...... zebrała się Komisja Przetargowa ustanowiona zarządzeniem z dnia .... N .... 4) w lokalu .... w składzie przewodniczącego

członków: ....

.... 5)

w obecności przedstawiciela Kontroli Państwowej ....

Przedstawiciel Kontroli Państwowej, zawiadomionej o mającym się odbyć przetargu pismem z dnia .... **N.** .... **nie przybył** 1)

Komisja rozpatrywała oferty, złożone na skutek **załączonych w odpisie zaproszeń z dnia 194 r. Nr.** .... **wystosowanych do firm** ....

Ogłoszenia w pismach ....

.... 1)

Komisja stwierdza:

1. prawidłowość ogłoszenia przetargu .... 9)

2. nienaruszalność skrzynki z ofertami .... 9)

3) nienaruszalność ofert .... 9)

Ponadto Komisja stwierdza, że **wpłynęła jedna oferta nadesłana przez pocztę (albo) wpłynęło** ...... **ofert nadesłanych pocztą (albo) nie wpłynęła żadna oferta nadesłana przez pocztę. Nadesłane oferty są w kopertach nienaruszonych (albo), z nadesłanych ofert zostały naruszone, a mianowicie:** ....

.... 1)

Do przetargu zgłoszono łącznie ...... ofert. Komisja po otwarciu ofert stwierdziła, że oferty złożyły następujące firmy:

Nr.	Firma	Złożone wadium		Suma kosztorysu ofertowego	Uwagi
		suma	w postaci		

Wycofane zostały następujące oferty:

....

....

.... 1)

W następujących ofertach stwierdzono uchybienia:

Nr.	Firma	Uchybienia
......	......	......
......	......	......
......	......	......
......	......	......
......	......	......

Opierając się na powyższym Komisja uznaje za nieważne oferty firm: ....

....

.... 6)

Na tym protokół zakończono.

Załączniki: 1) odpisy zaproszeń zgłoszeń[1])

2) materiał ofertowy

.... 7)

Razem załączników ....

Przewodniczący Komisji .... 8)

Członkowie .... 7)

.... 8)

Przedstawiciel Kontroli .... 8)

Wskazówki do wypełnienia formularza.

1) Niepotrzebne skreślić.
2) Ściśle określić miejsce przetargu, siedzibę urzędu.
3) Określić dla kogo robota ma być wykonaną.
4) Określić nazwę instytucji, urzędu.
5) Należy podać imię, nazwisko i stanowisko.
6) Wymienić oferty, uznane za nieważne z podaniem powodów. W razie, gdy uchybień nie stwierdzono, należy dwa ostatnie ustępy przekreślić. Jeżeli uchybienia uznano za nieistotne, należy przekreślić ustęp ostatni i wzamian umieścić zdanie: „Stwierdzone uchybienia uznano za nieistotne". W razie złożenia oświadczeń przez oferentów obecnych przy przetargu należy je tu umieścić.
7) Podać inne załączniki, jeżeli istnieją.
8) Podpisy przewodniczącego, członków komisji i przedstawicieli kontroli.
9) W razie ustalenia nieprawidłowości w ogłoszeniu przetargu, naruszenie skrzynki z ofertami lub naruszenie ofert, należy okoliczności te odpowiednio omówić.

Załącznik Nr. 5.

Wzór umowy na wykonanie robót budowlanych.

UMOWA

W dniu .... 194 roku w .... 1) pomiędzy .... 2) reprezentowanym(ą) przez ....

.... 3) działającego(ą) na podstawie ....

.... 4) i zwanym(ą) niżej w umowie „Zleceniodawcą" z jednej strony, a .... 5) (zwanym(ą) niżej „Przedsiębiorcą"), zarejestrowanym(ą) w Sądzie Okręgowym w ....

.... 6) i reprezentowanym(ą) przez .... 7) uprawnionego(nych) **na podstawie tegoż rejestru albo na podstawie pełnomocnictwa, wystawionego przez** .... **8)** do zawierania umów i obierającego(ą) ....

.... prawne miejsce zamieszkania dla skutków niniejszej umowy w ....

przy ulicy ....

pod Nr. .... została zawarta umowa treści następującej:

§ 1.

Na podstawie oferty i kosztorysu przetargowego Przedsiębiorcy z dnia .... 194 r., złożonych w ....

.... 9) na przetarg w dniu ....

194 r., Zleceniodawca powierza, a Przedsiębiorca przyjmuje na siebie wykonanie ....

.... 10) po cenach jednostkowych wymienionego wyżej kosztorysu. Ogólny koszt robót określa się na ....

złotych.

§ 2.

Integralną częścią umowy są załączone do niej:

1) warunki ogólne, obowiązujące przy wykonaniu robót budowlanych.
2) warunki techniczne,
3) warunki specjalne 8)
4) **kosztorys i oferta przedsiębiorcy,**

5) **projekty, plany, rysunki, opisy techniczne, wykazy obliczenia** 8)
6) .... 11)

W razie różnicy pomiędzy wymienionymi załącznikami a treścią niniejszej umowy, obowiązuje ta ostatnia.

§ 3.

Objęte niniejszą umową roboty Przedsiębiorca obowiązuje się **rozpocząć w terminie, w terminach** 8) ....
....
.... **oraz** 8) **wykonać w** terminie, w terminach 8)
....
.... 12)
pod rygorami przewidzianymi w ogólnych warunkach wykonania robót, wymienionych w § 2 pkt. 1).

§ 4.

Tytułem zabezpieczenia należytego wykonania robót i dotrzymania wszelkich innych warunków umowy Przedsiębiorca składa przy podpisaniu niniejszej umowy kaucję w wysokości .... zł. w postaci ....
....

Ponadto tytułem dodatkowej kaucji gwarancyjnej potrącane będzie z każdego opłacanego przejściowego rachunku Przedsiębiorcy za wykonane roboty .... %
Kaucje powyższe stanowić będą zabezpieczenie na rzecz Zleceniodawcy wszelkich należności, szkód i strat, jakieby powstały wskutek niedotrzymania przez Przedsiębiorców jakiegokolwiek bądź z warunków umowy. **Kaucje gotówkowe nie podlegają oprocentowaniu**; kaucje będą zwolnione po potrąceniu przez Zleceniodawcę ewentualnego odszkodowania umownego za opóźnienie robót oraz wszelkich należności, wynikających z umowy:

1) kaucja zasadnicza, złożona przy podpisaniu umowy — po zatwierdzeniu rachunku ostatecznego;
2) kaucja dodatkowa gwarancyjna — po upływie .... miesięcy od daty przyjęcia całości robót po dokonaniu ostatecznego ich odbioru.

§ 5.

Wypłata należności będzie dokonywana w sposób i w terminach, **przewidzianych w warunkach ogólnych, obowiązujących przy wykonywaniu robót, wymienionych w § 2 pkt. 1), albo jak następuje** 8) ....
....
....
....

§ 6.

W razie niedotrzymania przez Przedsiębiorcę terminów wykonania robót, podanych w § 3 niniejszej umowy, Przedsiębiorca obowiązany będzie zapłacić odszkodowanie umowne w wysokości .... 13)
....

Ponadto Zleceniodawcy przysługuje prawo domagania się od Przedsiębiorcy odszkodowania, przewyższającego odszkodwanie umowne na podstawie art. 84 § 2 Kodeksu Zobowiązań.

§ 7.

Wszelkie opłaty stemplowe, podatki i inne należności Skarbowe, komunalne i socjalne ponosi w całości Przedsiębiorca bez prawa regresu z tego tytułu do Zleceniodawcy.

§ 8.

Dla rozstrzygnięcia ewenualnych sporów, mogących wyniknąć z tytułu niniejszej umowy, strony poddają się orzecznictwu rzeczowo właściwych sądów w ....

§ 9.

Cedowanie umowy oraz wszelkich praw i obowiązków z niej wynikających nie może nastąpić bez uprzedniej pisemnej zgody Zleceniodawcy.

§ 10.

Wszystkie warunki niniejszej umowy obowiązują Przedsiębiorcę bez potrzeby osobnych wezwań i stawiania w zwłoce. Przedsiębiorca nie może powoływać się na warunki ustne lub jakiekolwiek bądź pomyłki.

§ 11.

Umowa niniejsza zosaje spisana w jednym egzemplarzu przez obie strony podpisanym. Oryginał umowy pozostaje w aktach Zleceniodawcy, a Przedsiębiorca otrzymuje uwierzytelniony odpis ....
....
.... 14)
.... 15)

Wskazówki do wypełnienia formularza.

1) Wypełnić miejscowość.
2) Wymienić Zleceniodawcę (Skarb Państwa, gmina
   instytucja posiadająca osobowość prawną).
3) Wymienić urząd albo instytucję, zawierającą umowę i osobę, upoważnioną do podpisania umowy z podaniem jej stanowiska, imienia i nazwiska, albo tylko

osobę podpisującą umowę również z podaniem jej stanowiska.
4) Podać na jakiej podstawie dana osoba zastępuje urząd lub instytucję (pismo — statut instytucji itp.).
5) Podać pełną, dokładną nazwę firmy.
6) Nazwać miejscowość i podać Nr. i datę rejestru.
7) Podać stanowiska (właściciel, członek zarządu, dyrektor, prokurent itp.), imiona i nazwiska.
8) Niepotrzebne skreślić.
9) Wymienić urząd lub instytucję.
10) Dokładnie określić, jakie roboty i gdzie zostały powierzone do wykonania.
11) Wymienić inne załączniki do umowy, jeżeli takie istnieją.
12) Dokładnie ustalić termin wykonania całości robót, a w razie potrzeby również i terminy wykonania poszczególnych części robót.
13) Ustalić wysokość kar umownych za przekroczenie terminów.
14) Należy tu umieścić ewentualne omówienia i skreślenia.
15) Podpisy stron.

Załącznik Nr. 6.

Warunki obowiązujące oferentów.

Oferta.

§ 1. **Oferta winna zawierać:**

1) nazwę firmy albo imię i nazwisko i dokładny adres oferenta oraz datę sporządzenia oferty;
2) wyszczególnienie załączników do oferty: kosztorysu ofertowego, wzorów, próbek, planów itp.;
3) oświadczenie, że oferent zapoznał się z obowiązującymi przy składaniu ofert przepisami oraz warunkami, dotyczącymi roboty, będącej przedmiotem ogłoszonego przetargu;
4) wyszczególnienie, stosownie do wezwania, cen i sum (w cyfrach i słowie), jakoteż cen jednostkowych; ceny jednostkowe należy wpisać do kosztorysu ofertowego;
5) oświadczenie, czy ceny obejmują całość wynagrodzenia, w przeciwnym razie dokładne obliczenie żądanego wynagrodzenia za uboczne świadczenia;

Treść oferty powinna być pisana jednym ciągiem, bez miejsc niewypełnionych. Ofertę na końcu należy zaopatrzyć własnoręcznym podpisem oferenta, bądź osoby mającej prawo zaciągać zobowiązania w jego imieniu. W taki sposób winny być podpisane wszystkie załączniki do oferty. Wyskrobywanie w ofertach i w załącznikach są niedopuszczalne, poprawki zaś należy omówić i zaopatrzyć własnoręcznym podpisem oferenta lub osoby upoważnionej. Poprawek liczb i cyfr należy dokonać słownie.

Do oferty należy dołączyć kosztorys oraz żądane w wezwaniu do składania ofert załączniki.

Składanie ofert.

§ 2. Ofertę należy złożyć w miejscu, oznaczonym do składania ofert przed terminem przetargu, ogłoszonym w wezwaniu. Oferta nadesłana przez pocztę nie będzie rozpatrywana, jeżeli wpłynie po terminie otwarcia ofert.

§ 3. Oferent może cofnąć lub zmienić ofertę przed terminem, wskazanym w wezwaniu do składania ofert, w tym wypadku wadium będzie zwrócone niezwłocznie po zamknięciu przetargu.

W razie cofnięcia oferty po wskazanym terminie wadium przepada na rzecz zleceniodawcy.

§ 4. Złożenie oferty, jak również jej zmiany lub cofnięcia należy dokonać w następujący sposób:

1) koperta zawierająca ofertę razem z załącznikami oraz oświadczenie o zmianie lub cofnięciu oferty powinna być nieprzejrzysta i zalakowana, na kopercie należy umieścić napis: „oferta przetargowa na roboty ...."
albo „Zmiana oferty przetargowej na roboty ...."
albo „Cofnięcie oferty przetargowej na roboty ...."
Załączniki, które nie mogą być umieszczone w kopercie, jak np. większe próbki, należy opakować oddzielnie i zalakować; na opakowaniu nie należy umieszczać nazwiska lub firmy oferenta, a tylko napis: „Załącznik do oferty przetargowej na roboty ....".
Nazwisko, lub firmę oferenta należy podać wewnątrz na załączniku. Pieczęć użyta do lakowania koperty lub załączników do oferty nie może ujawniać pochodzenia oferty. Umieszczanie na kopercie lub opakowaniu jakiegokolwiekbądź znaku rozpoznawczego jest niedopuszczalne.
2) W razie przesyłania oferty pocztą należy na kopercie z ofertą umieścić napis określony w punkcie 1) i włożyć go do drugiej koperty, z adresem, wskazanym w wezwaniu do składania ofert. Na kopertach nie należy umieszczać ani imienia i nazwiska ani adresu nadawcy.

Wadium.

§ 5. Wysokość wymaganego wadium podana jest w wezwaniu do składania ofert. Wadium w wysokości, podanej w wezwaniu do składania ofert powinno być

złożone w gotówce, albo w walorach określonych zarządzeniem Ministra Skarbu.

Oferenci, którzy zamiast złożenia wadium będą powoływać się na swoje należności od zleceniodaowcy albo Skarbu Państwa, powinni w ofercie wyraźnie upoważnić zleceniodawcę do zatrzymania lub przyznania odpowiedniej sumy z tych należności jako wadium oraz dołączyć do oferty zaświadczenie odnośnej instytucji, stwierdzające wysokość uznanej już należności oferenta i zatrzymania z tej należności właściwej kwoty jako wadium przetargowe do czasu zwolnienia wadium przez instytucję rozpisującą przetarg.

Wadium nie podlega oprocentowaniu.

§ 6. Jeżeli oferent nie utrzyma się na przetargu, wadium będzie mu zwrócone w ciągu 7 dni po zakończeniu rozprawy przetargowej. Wadium oferenta, który utrzyma się na przetargu, zostanie zwolnione po podpisaniu umowy i złożeniu przewidzianego w umowie zabezpieczenia należytego jej wykonania.

Rygory.

§ 7. Cofnięcie oferty przez oferenta w czasie rozprawy przetargowej, niestawienie się do podpisania umowy lub nie potwierdzenie zlecenia wykonania robót w oznaczonym terminie, albo uchylenie się od złożenia zabezpieczenia należytego wykonania roboty spowoduje przejście wadium bez potrzeby uzyskiwania wyroku sądowego na rzecz zleceniodaowcy.

Ponadto oferty złożone po wyznaczonym terminie, jak również oferty nie odpowiadające jednemu z warunków wyżej podanych nie będą rozpatrywane.

Wybór oferty.

§ 8. Zleceniodawca zastrzega sobie prawo wyboru oferty bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku dodatniego.

Zabezpieczenie wykonania umowy.

§ 9. Oferent, z którym zostanie zawarta umowa, obowiązany będzie do złożenia zabezpieczenia wykonania umowy. Zabezpieczenie to składać się będzie:

1) z kaucji zasadniczej,

2) z kaucji dodatkowej (gwarancyjnej).

Kaucję zasadniczą powinien oferent złożyć przed podpisaniem umowy w wysokości określonej przez zleceniodawcę. Kaucja ta może być złożona w tej samej postaci jak i wadium.

Kaucja dodatkowa (gwarancyjna) wynosi 5% rzeczywistego kosztu robót i będzie zatrzymywaną od każdego rachunku.

Załącznik Nr. 7

WARUNKI OGÓLNE

obowiązujące przy wykonaniu dla Skarbu Państwa i Samorządu robót budowlanych, wymagających uprzedniego technicznego zatwierdzenia projektu.

I. Stosunek warunków ogólnych do umowy.

§ 1. Niniejsze warunki ogólne obowiązują zleceniodawcę i przedsiębiorcę i stanowią razem z kosztorysem, projektem i warunkami technicznymi nierozerwalną część umowy, zawartej na wykonanie robót budowlanych, jeżeli umowa nie stanowi inaczej.

Niniejsze warunki obejmują wykonanie wszelkiego rodzaju robót budowlanych: nadziemnych, podziemnych, ziemnych, wodnych, melioracyjnych komunikacyjnych, portowych, instalacyjnych i innych objętych sztuką inżynieryjną, architektoniczną i rzemieślniczą.

II. Warunki wstępne.

§ 2. Zleceniodawcę zastępuje na budowie techniczny kierownik budowy. Jest on organem nadzorczym i wydaje polecenia przedsiębiorcy. Zarządzenia technicznego kierownika budowy, wydane w granicach umowy, przedsiębiorca obowiązany jest wykonać, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami obowiązującymi, z wymaganiami bezpieczeństwa publicznego albo z zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej. O niewykonaniu zarządzenia technicznego kierownika budowy z powyższych powodów przedsiębiorca obowiązany jest niezwłocznie donieść zleceniodawcy.

Przed przystąpieniem do robót zleceniodawca, który zawarł umowę, obowiązany jest zawiadomić na piśmie przedsiębiorcę: 1) kto jest technicznym kierownikiem budowy, 2) kto jest zastępcą technicznego kierownika budowy jeżeli taki istnieje. Również na piśmie przedsiębiorca powinien być powiadomiony o wszelkich zmianach osoby technicznego kierownika budowy lub jego zastępcy.

§ 3. Przedsiębiorca, jeżeli osobiście nie zarządza wykonaniem robót lub też, gdy jest osobą prawną, albo gdy w charakterze przedsiębiorcy występuje dwóch lub kilku wspólników powinien mieć na budowie pełnomocnika mającego pełnomocnictwa, upoważniające go do zastępowania przedsiębiorcy w czynnościach, wynikających z umowy. Uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa powinien być dostarczony zleceniodawcy przed przystąpieniem do robót. Przedsiębiorca albo osoba jego zastępująca powinni posiadać właściwe kwalifikacje techniczne.

W razie ograniczenia praw, wynikających z pełnomocnictw lub zmiany pełnomocnika,

przedsiębiorca obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym drugą umawiającą się stronę, w przeciwnym razie ponosi wszelkie skutki zaniedbania tego obowiązku.

Gdy w charakterze przedsiębiorcy występuje w stosunku do zleceniodawcy dwu lub więcej przedsiębiorców ponoszą ci przedsiębiorcy solidarną odpowiedzialność.

§ 4. Wymienieni wyżej w §§ 2 i 3 przedstawiciele stron na budowie, t. j. techniczny kierownik budowy i przedsiębiorca lub jego pełnomocnik obowiązani są przebywać na terenie robót w zgóry określonych dniach i godzinach.

§ 5. Obydwie strony podpisujące umowę odpowiedzialne są za przestrzeganie warunków umowy przez swych pełnomocników, zastępców i pracowników.

§ 6. Przed rozpoczęciem robót techniczny kierownik budowy obowiązany jest wydać przedsiębiorcy szczegółowy projekt budowy, wraz z opisami technicznymi, charakteryzującymi wykonanie robót, jeżeli wykonanie robót nie odbywa się według projektu przedsiębiorcy.

§ 7. Po otrzymaniu powyższych dokumentów przedsiębiorca obowiązany jest przedstawić do zaakceptowania technicznemu kierownikowi budowy program robót ujęty w harmonogram, przedstawiający na wykresach terminy wykonania poszczególnych grup robót i, w miarę potrzeby, odpowiadające tym terminom wykresy dostawy materiałów oraz użycia robocizny, stosownie do ogólnego określoneogo terminu. Program ten po podpisaniu przez technicznego kierownika budowy i przedsiębiorcę staje się obowiązującym i przedsiębiorca powinien się do niego stosować pod rygorami przewidzianymi niżej.

Nieusprawiedliwione okolicznościami niezależnymi od przedsiębiorcy, niedotrzymanie terminów ustalonych w programie jest uważane za odstąpienie od umowy i uprawnia zleceniodawcę do zastosowania rygorów, przewidzianych w § 54.

§ 8. Przed przystąpieniem do robót przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić się u technicznego kierownika budowy celem objęcia placu budowy. Z czynności oddania przedsiębiorcy placu powinien być spisany odpowiedni protokół podpisany przez technicznego kierownika budowy i przedsiębiorcę.

§ 9. Na każdej budowie techniczny kierownik budowy obowiązany jest prowadzić dziennik budowy, do którego wpisuje ważniejsze okoliczności, dotyczące roboty, dane określone w § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 września 1935 r. o nadzorze policyjno - budowlanym (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 438), pogodę, temperaturę, stan wód (na rzekach), ilość zatrudnionych robotników, rodzaj i stan prowadzonych robót, dostarczenie i przyjęcie materiałów, przekazanie przedsiębiorcy terenu do robót, wydane przedsiębiorcy zarządzenia, wymiary wykonanych robót oraz szczegółów konstrukcyjnych, których sprawdzenie w naturze nastręczałoby w następstwie trudności, zawarcie dodatkowych umów, doręczenie przedsiębiorcy rysunków i tp.

Przedsiębiorca albo jego pełnomocnik obowiązany jest przeglądać dziennik budowy po każdej bytności na budowie technicznego kierownika budowy.

Wszystkie uwagi i zarządzenia technicznego kierownika budowy, wpisane do dziennika i dotyczące przedsiębiorcy, powinny być przez przedsiębiorcę stwierdzone jego podpisem.

Jeżeli uwagi lub zarządzenia technicznego kierownika budowy wpisane do dziennika nastręczają przedsiębiorcy uzasadnione wątpliwości, powinien on wpisać najdalej następnego dnia do dziennika budowy odpowiednie zastrzeżenie. Gdyby mimo to techniczny kierownik budowy utrzymał w mocy swoje zarządzenie, przedsiębiorca powinien je wykonać, zaznaczając swe stanowisko w dzienniku budowy. W razie technicznych wątpliwości przedsiębiorca może wystąpić do zleceniodawcy z wnioskiem o zasięgnięcie opinii rzeczoznawców uzgodnionych z przedsiębiorcą. Koszty ewentualnego powołania rzeczoznawców ponosi przedsiębiorca jeżeli jego stanowisko uznane zostanie za niesłuszne. Techniczny kierownik budowy decyduje, czy jego zlecenie ma być wykonane przed zapadnięciem decyzji zleceniodawcy, odnośnie wniosku o zwołaniu rzeczoznawców.

Brak podpisu przedsiębiorcy, czy też odpowiedniego zastrzeżenia z jego strony, będzie uważany za wyrażenie przezeń zgody na zarządzenie lub zlecenie technicznego kierownika budowy, które w następstwie nie mogą już przezeń być kwestionowane.

III. Ilość robót.

§ 10. Przewidziana w umowie ilość robót może być przez zleceniodawcę zwiększona lub zmniejszona w granicach 25% ogólnej sumy kosztorysu umownego bez zmiany cen jednostkowych.

§ 11. W razie zwiększenia ilości robót ponad 25% ogólnej sumy kosztorysu umownego wykonawcę nie obowiązuje wykonanie tych robót na warunkach umowy i w stosunku do tej ilości robót, przewyższającej ponad 25% roboty objęte umową, powinno nastąpić osobne porozumienie. Gdyby do takiego porozumienia nie doszło, zleceniodawca zarządzi wykonanie tej nadwyżki w sposób, jaki uzna za odpowiedni.

§ 12. W razie zmniejszenia ilości robót mniej niż o 25% kosztorysu umownego przedsiębiorcy przysługuje: zapłata za ulegające redukcji, lecz częściowo już wykonane roboty i dostarczone lub zamówione przez przedsię-

biorcę przed zawiadomieniem go o zmniejszeniu robót materiały; zapłata następuje po cenach umownych lub w braku tych cen, po cenach udowodnionych kalkulacją z dopłatą 10%; materiały przechodzą na własność zleceniodawcy.

§ 13. W razie zmniejszenia ilości robót o więcej, niż 25% ogólnej sumy kosztorysu umownego przedsiębiorcy przysługuje odszkodowanie w wysokości 10% wartości niewykonanych robót, otrzymanej po odliczeniu od 75% sumy kosztorysu umownego należnej zapłaty za wykonane roboty i za dostarczone lub zamówione oraz opłacone na zasadach § 12 materiały.

Przewidziane wyżej 10%-owe odszkodowanie odpada, jeżeli zaniechanie lub odwołanie robót nastąpiło z winy przedsiębiorcy w szczególności z powodu niedotrzymania umowy, oraz wskutek działania siły wyższej.

§ 14. Przy określaniu stopnia zwiększenia lub zmniejszenia ogólnej wartości robót umownych bierze się pod uwagę tylko te roboty i materiały, których ilość jest określona w umowie, nie bierze się zaś w rachubę tych robót i materiałów, co do których podane są tylko ceny jednostkowe bez wskazania ich ilości. Takie roboty lub materiały przedsiębiorca obowiązany jest wykonać względnie dostarczyć po cenach wskazanych w kosztorysie umownym w ilości zażądanej przez zleceniodawcę.

§ 15. W razie samowolnego wykonania przez przedsiębiorcę robót ponad ilość przewidzianą w umowie, zleceniodawcy służy prawo żądania usunięcia kosztem przedsiębiorcy bez wypłaty odszkodowania tego, co zostało samowolnie wykonane.

W razie niezgłoszenia przez zleceniodawcę najpóźniej w ciągu 10 dni od złożenia rachunku za te roboty, takiego żądania wykonane roboty powinny być opłacone według cen umownego kosztorysu.

IV. Zmiany w robotach.

§ 16. Gdyby zaszła konieczność zmiany niektórych robót objętych umową, przedsiębiorca obowiązany jest zastosować się do zmian wskazanych mu w odpowiednim zleceniu pisemnym.

§ 17. Jeżeli wprowadzone zmiany polegają jedynie na zwiększeniu lub zmniejszeniu odpowiednich przewidzianych umową robót, stosuje się przepisy §§ 10 — 15.

§ 18. Jeżeli przy tej zmianie zajdzie potrzeba wykonania robót w umowie nieprzewidzianych, to w tym razie stosuje się przepisy §§ 23 — 27.

§ 19. Jeżeli wskutek zarządzonej zmiany przedsiębiorca byłby zmuszony usunąć już wykonane części budowy lub gdyby zmiana w projekcie naraziła przedsiębiorcę na jakiekolwiek straty wobec poniesionych przezeń kosztów, ma on prawo do odszkodowania w wysokości udowodnionych wszystkich poniesionych kosztów z 10%-tową dopłatą.

§ 20. Jeżeliby wskutek zarządzonej zmiany stało się niemożliwym dotrzymanie określonego w umowie terminu, zostanie on za obopólną zgodą odpowiednio przedłużony.

V. Roboty kosztorysowe i dodatkowe.

§ 21. Ceny jednostkowe i ryczałtowe są stałe. Zawierają one w sobie całkowite wynagrodzenie przedsiębiorcy za wszelkie poniesione przezeń wydatki związane z wykonaniem robót, łącznie z zarobkiem i zyskiem.

§ 22. W razie, gdy umowa nie przewiduje rewizji cen jednostkowych i sposobu jej przeprowadzenia ze względu na oczekiwane w okresie wykonania robót poważniejsze zmiany cen, stronom nie służy prawo żądania rewizji cen ustalonych w umowie.

§ 23. Roboty nieprzewidziane w pierwszym kosztorysie i umowie, których wykonanie jednak w związku z daną budową jest konieczne, określa się mianem robót dodatkowych.

§ 24. Roboty dodatkowe mogą być wykonywane tylko na podstawie pisemnego polecenia zleceniodawcy, albo technicznego kierownika budowy wpisanego do dziennika budowy. Ceny za roboty dodatkowe powinny być dostosowane do poziomu kalkulacji cen umownych i uzgodnione pomiędzy stronami przed przystąpieniem do ich wykonania. Ilość robót dodatkowych oraz cena za te roboty powinny być dokładnie określone w dodatkowej umowie.

§ 25. W razie niedojścia do porozumienia z przedsiębiorcą co do cen na roboty dodatkowe, te ostatnie mogą być wykonane przez zleceniodawcę we własnym zarządzie lub oddane innemu wykonawcy. Przedsiębiorca żadnych pretensji z tego tytułu do zleceniodawcy rościć nie może.

§ 26. Gdyby przedsiębiorca jakiekolwiek roboty dodatkowe wykonał bez uprzedniego pisemnego zlecenia i uzgodnienia cen, zleceniodawca może tych robót nie uznać, zażądać ich usunięcia przez przedsiębiorcę na jego koszt i żadnego wynagrodzenia za nie nie przyznać, a przedsiębiorca żadnych pretensji z tego tytułu rościć nie może.

§ 27. Gdyby na zarządzenie technicznego kierownika budowy zaszła konieczność wykonania jakichkolwiek dodatkowych robót na dniówkę przez robotników przedsiębiorcy, zostaną opłacone te roboty przez zleceniodawcę na podstawie list płacy z doliczeniem do kosztu własnego robocizny procentu na generalia i zarobek, ustalonego w umowie lub uzgodnionego dodatkowo. Ilość zatrudnionych na powyższych zasadach robotników powinna być codziennie zapisywana w dzienniku budowy. Materiały użyte do robót wykonanych na dniów-

kę, wpisywane zostają do dziennika robót dla osobnej za nie zapłaty według cen przewidzianych w umowie lub dodatkowo uzgodnionych, uwzględniających koszty dostawy i zarobek przedsiębiorcy.

VI. Organizacja robót.

§ 28. Przedsiębiorca obowiązany jest utrzymywać na budowie potrzebną ilość fachowo przygotowanych pracowników zarówno umysłowych, jak i fizycznych. Za czynności tego personelu przedsiębiorca jest odpowiedzialny wobec zleceniodawcy, niezależnie od tego, czy personel ten jest u niego zatrudniony bezpośrednio, czy pośrednio. Jest on obowiązany wobec tego wynagrodzić wszelkie wyrządzone przez te osoby szkody tak zleceniodawcy, jak i ewentualnie osobom trzecim, które mogłyby mieć z tego tytułu do zleceniodawcy roszczenia. W wypadku, gdyby zachowanie się poszczególnych pracowników przeczyło zasadzie sumiennego poprawnego i zgodnego z umową wykonania robót, bądź było nieodpowiednie w stosunku do przedstawicieli zleceniodawcy, przedsiębiorca na pisemne żądanie technicznego kierownika budowy obowiązany jest pracowników tych ze składu personelu swego usunąć, nie roszcząc z tego tytułu pretensji do odszkodowania. Warunek powyższy nie dotyczy pełnomocnika przedsiębiorcy, co do którego postępowanie przeprowadzone zostanie w drodze porozumienia między zleceniodawcą i przedsiębiorcą.

§ 29. Przedsiębiorca obowiązany jest przy zawarciu umów o pracę ze swymi pracownikami, tak umysłowymi, jak i fizycznymi przestrzegać przepisów ustawodawstwa o pracy.

§ 30. Do wykonania robót zgodnie z harmonogramem, przedsiębiorca obowiązany jest dostarczyć potrzebną ilość inwentarza i narzędzi pracy. Koszt dostawy, utrzymania i amortyzacji tego inwentarza ponosi całkowicie przedsiębiorca, jeżeli umowa nie stanowi inaczej. Ponadto przedsiębiorca obowiązany jest dostarczyć na plac budowy wodę i światło.

§ 31. W razie wypożyczenia przez przedsiębiorcę inwentarza lub pomocniczych urządzeń od zleceniodawcy, warunki wypożyczenia zostają ustalone w dodatkowej umowie.

§ 32. Gdy przed dokonaniem odbioru ostatecznego robót pracownicy przedsiębiorcy zgłoszą technicznemu kierownikowi budowy roszczenia do przedsiębiorcy z tytułu niewypłacenia im należnego zaległego zarobku, techniczny kierownik budowy wezwie przedsiębiorcę do uskutecznienia tej wypłaty w terminie 5-dniowym. Jeżeli pomimo wezwania wypłata nie będzie uskuteczniona, techniczny kierownik budowy opłaci pracowników bezpośrednio na rachunek przedsiębiorcy na podstawie list płacy przez niego sporządzonych. Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik mają być obecni przy wypłacie i udzielać wyjaśnień o należności wynagrodzenia. W razie, gdyby przedsiębiorca uchylił się od obecności przy wypłacie, wówczas wystarczającym będzie określenie przez właściwego Inspektora Pracy wysokości zaległych należności pracowników. Użyta na wypłatę kwota będzie potrącona z sum należnych za wykonane przez przedsiębiorcę roboty i dostawy; gdyby należności te nie wystarczyły, zleceniodawca ma prawo ściągnąć brakujące sumy z kaucji, którą wtedy przedsiębiorca powinien w ciągu 8 dni uzupełnić do pierwotnej wysokości.

§ 33. Przedsiębiorca nie ma prawa odstępować swoich praw, ani przekazywać swoich obowiązków, z umowy wynikających, osobom trzecim bez zgody zleceniodawcy.

Postanowienie to nie wyłącza możności oddawania przez przedsiębiorcę pewnej ilości robót akordowym pracownikom lub innym przedsiębiorstwom, będącym fachowcami w danej dziedzinie, którzy będą jednak uważani za pracowników przedsiębiorcy, wskutek czego ten ostatni odpowiada za wykonywane przez nich roboty, poza tym mają do nich zastosowanie postanowienia § 20.

§ 34. Przedsiębiorca obowiązany jest przy wykonaniu robót zachować wszelkie środki bezpieczeństwa, wymagane przez przepisy obowiązujące albo przez zarządzenia właściwych władz, jak również władze techniczną i sztukę budowlaną, w szczególności urządzenia pomocnicze, jak: rusztowania, schody, drabiny itp. powinny być dostatecznie mocne i trwałe. W razie gdyby techniczny kierownik budowy uznał te urządzenia za niedość pewne, przedsiębiorca obowiązany jest bez zwłoki i dodatkowego wynagrodzenia wykonać wskazane przeróbki.

§ 35. Przedsiębiorca obowiązany jest utrzymywać miejsce budowy w stanie odpowiadającym wymaganiom zdrowotnym.

VII. Materiały do robót.

§ 36. Wszystkie materiały dostarczone przez przedsiębiorcę powinny być odpowiedniej jakości, zgodnej z warunkami technicznymi na dostawę danego materiału. Celem ustalenia tej zgodności, zostają one zakwalifikowane i przyjęte przez technicznego kierownika budowy, co zapisuje się w dzienniku budowy. Zakwalifikowanie i przyjęcie materiałów przez technicznego kierownika budowy ma znaczenie zasadnicze w stosunku do całej przyjętej ich ilości, lecz nie zwalnia przedsiębiorcy od odpowiedzialności, jeżeli część ich okaże się nieodpowiedniej jakości. Gdyby przez przedsiębiorcę zostały dostarczone materiały nieodpowiedniej jakości, jest on obowiązany w terminie wyznaczonym przez technicznego kierownika budowy usunąć je na własny koszt z placu budowy i zastąpić przez odpowiednie. Czas zużyty w tym wypadku na

wymianę, nie przedłuża terminu wykonania robót. Jeżeli techniczny kierownoik budowy uzna to za potrzebne, materiały muszą być poddane przewidzianym przez warunki techniczne próbom laboratoryjnym, bądź bezpośrenio na budowie, bądź też w laboratoriach państwowych lub prywatnych. Koszt badań ponosi przedsiębiorca. W razie, gdy warunki techniczne nie przewidują prób laboratoryjnych, koszty prób. zarządzonych przez technicznego kierownika budowy, przedsiębiorca ponosi tylko wówczas, gdy materiały okażą się nieodpowiednie.

§ 37. Materiały pomocnicze, dostarczone przez przedsiębiorcę do robót, jak naprzykład: materiały do rusztowań, deskowań prowizorycznych, ogrodzeń, szop, składów, baraków itp. po rozbiórce tych urządzeń, jako własność przedsiębiorcy mogą być przezeń zabrane z placu budowy, jeżeli nie stanowią zabezpieczenia wydanych przez zleceniodawcę zaliczek.

§ 38. Gdy zleceniodawca na zasadzie umowy, wszystkie lub część materiałów potrzebnych do robót dostarcza we własnym zakresie, przedsiębiorcy przysługuje prawo dokonania nie tylko ilościowego, lecz również jakościowego odbioru tych materiałów na warunkach, jakie obowiązują przedsiębiorcę przy dostawie przezeń materiałów. Ewentualne zastrzeżenia co do ich jakości przedsiębiorca wpisuje do dziennika budowy nie później, jak nazajutrz po ich przybyciu na plac budowy i przed użyciem ich do robót. Gdyby zaszła uznana przez technicznego kierownika budowy konieczność wymiany pewnych materiałów lub nastąpiło opóźnienie w terminach ich dostawy, to odpowiednio do czasu storaconego przez tę wymianę lub opóźnienie, termin wykonania robót, na żądanie przedsiębiorcy zostanie odroczony. Jeżeli przy tym przedsiębiorca poniesie straty, to może żądać pokrycia przez zleceniodawcę udowodnionych strat.

§ 39. Po ukończeniu robót przedsiębiorca wylicza się z zużycia materiałów dostarczonych przez zleceniodawcę, uwzględniając zwyczajowo przyjęty dla danego materiału procent na straty. Różnica pomiędzy przychodem i tak obliczonym rozchodem, powinna być przez przedsiębiorcę zwrócona w naturze, albo wyrównana w gotówce po cenach umownych lub uprzednio uzgodnionych. Materiałów zepsutych zleceniodawca nie przyjmie, rozrachunek zaś za nie nastąpi w wyżej opisany sposób.

§ 40. Przechowanie i ochrona od zniszczenia, pożaru lub kradzieży wszystkich materiałów, potrzebnych do robót, dostarczonych zarówno przez siebie, jak i przez zleceniodawcę, od chwili przyjęcia ich na placu budowy, jest obowiązkiem przedsiębiorcy, który ponosi koszty przechowania i ochrony oraz odpowiedzialność za całość materiałów.

VIII. Wykonanie robót i ich terminy.

§ 41. Przedsiębiorca przez fakt podpisania umowy stwierdza, że zna teren budowy oraz warunki pracy, z jakimi będzie miał do czynienia przy wykonaniu robót umownych.

§ 42. Po otrzymaniu projektów robót, rysunków szczegółowych, opisów technicznych itp. — przedsiębiorcy przysługuje prawo poczynienia w stosunku do tych materiałów uwag i spostrzeżeń ze stanowiska wykonania robót na podstawie tych materiałów i warunków zawartej umowy. Uwagi i zastrzeżenia muszą być przez przedsiębiorcę wpisane do dziennika budowy, przed przystąpieniem do poszczególnych robót. Uwagi i zastrzeżenia późniejsze mogą być nie wzięte pod uwagę, chyba że spowodowane zostaną powstaniem okoliczności, które przed przystąpieniem do robót nie dadzą się przewidzieć.

§ 43. Techniczny kierownik budowy, jednocześnie z zatwierdzeniem harmonogramu robót wyznacza na gruncie, w sposób stały, zasadnicze osie poszczególnych budynków i budowli oraz daje w ich bliskości stałe punkty niwelacyjne (repery). Ponadto, gdy chodzi o wznoszenie budynków frontowych techniczny kierownik budowy powinien spowodować wyznaczenie albo sam wyznaczyć właściwy poziom chodnika i linię zabudowania, a w braku tej linii — linię, określającą położenie przedniej ścany budynku względem ulicy. Dla wykonania tych czynności przedsiębiorca daje bezpłatnie kołki, słupki i inne przyrządy, prócz instrumentów geodezyjnych oraz robociznę pomocniczą niewykwalifikowaną. Po dokonaniu tych wyznaczeń, przedsiębiorca przyjmuje osie i repery, co zostanie ustalone w dzienniku budowy. Z chwilą tą obowiązek ochrony wyznaczonych punktów stałych i pieczę nad ich niezmiennością przyjmuje na siebie całkowicie przedsiębiorca. Dalsze szczegółowe wytyczenie budowy stosownie do projektów i opisów powinno być wykonane przez przedsiębiorcę. Przed sprawdzeniem jednak tego wytyczenia przez technicznego kierownika budowy, nie wolno przedsiębiorcy rozpoczynać budowy.

§ 44. Kompletne urządzenie i zaopatrzenie placu budowy należy do przedsiębiorcy, jeżeli umowa nie stanowi inaczej. Usytuowanie składów, magazynów, baraków i td. przedsiębiorca uzgadnia z technicznym kierownikiem budowy.

§ 45. Wykonanie fundamentów może być rozpoczęte po dokonaniu oględzin terenu i gotowych wykopów fundamentowych przez technicznego kierownika budowy, techniczny kierownik budowy wyznacza na zgłoszenie przedsiębiorcy termin dokonania oględzin. Wyniki oględzin z dokładnym opisem ustalającym rzędną posadowienia, kwalifikację gruntu i sposób fundamentowania — wniesione zostają za podpisami uczestników oględzin do dziennika budowy. Gdyby przedsiębiorca na termin wyznaczo-

ny przez technicznego kierownika budowy nie zgłosił się, fakt ten nie odracza oględzin, lecz przedsiębiorca traci prawo do zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń co do obranego sposobu lub innych szczegółów fundamentowania.

Przed zasypaniem i zakryciem wykonanych konstrukcyj przedsiębiorca powinien zażądać dokonania oględzin i uzyskać zgodę technicznego kierownika budowy na ich zasypanie lub zakrycie.

§ 46. Przedsiębiorca powinien wykonywać roboty starannie, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej oraz projektami, opisami technicznymi oraz wskazówkami i zleceniami technicznego kierownika budowy. Zlecenia technicznego kierownika budowy powinny być wpisane przezeń do dziennika budowy.

Gdyby wykonanie robót było wadliwe, przedsiębiorca na żądanie technicznego kierownika budowy obowiązany jest to, co wadliwie wykonał rozebrać i przerobić swoim kosztem. Jeżeli przedsiębiorca tego obowiązku nie wypełni, zleceniodawca ma prawo zatrzymać dalsze wykonanie kwestjonowanej roboty i dokonać przeróbki na koszt przedsiębiorcy. W razie powtarzających się uchybień zleceniodawca ma prawo usunąć przedsiębiorcę od dalszego wykonywania robót. W wypadku usunięcia przedsiębiorcy co do dalszego postępowania i skutków tego zarządzenia stosuje się § 54. Czas stracony przez wstrzymanie wadliwie wykonanych robót i ich przeróbka nie daje podstawy do przedłużenia umownego terminu ukończenia robót.

§ 47. Jeżeli ze względu na specjalne zadanie budowy umowa przewiduje, że przedsiębiorcy nie mogą być wydane przed przystąpieniem do robót wszystkie szczegółowo opracowane projekty, wówczas brakujące projekty powinny być wydawane w miarę postępu robót z takim wyrachowaniem, aby nie wstrzymywać przygotowania do nich materiałów i ich wykonania, stosownie do terminów ustalonych w harmonogramie.

§ 48. Znalezionymi przy wykonywaniu wykopów materiałami budowlanymi jak to: żwir, piasek, kamień i tp. dysponuje techniczny kierownik budowy przy czym za wydobycie przedsiębiorca otrzymuje specjalną zapłatę, ustaloną za zgodą obu stron, jeżeli wydobycie materiałów wymagało wykonania większej ilości robót od przewidzianej w kosztorysie albo robót dodatkowych.

§ 49. Wszystkie przedmioty cenne, znalezione przy wykonywaniu robót, powinny być przekazywane zleceniodawcy, jeżeli przepisy obowiązujące nie stanowią inaczej.

§ 50. Zleceniodawca powinien, jeżeli umowa nie stanowi inaczej dopuścić przedsiębiorcę do:

a) korzystania bezpłatnego z miejsca na budowie potrzebnego do wykonywania robót i składania materiałów oraz postawienia budynków pomocniczych;

b) korzystania bezpłatnego z istniejących dróg dojazdowych bocznic kolejowych, będących w użytkowaniu zleceniodawcy.

c) korzystania z istniejących urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz instalacji gazowej i elektrycznej, pod warunkiem pokrycia przez przedsiębiorcę kosztów odpowiedniego dostosowania do jego potrzeb wspomnianych urządzeń i instalacji oraz kosztów, związanych z korzystaniem z tych urządzeń i instalacji.

§ 51. W miarę zakończenia poszczególnych robót przedsiębiorca powinien własnym kosztem rozebrać rusztowania, deskowania, prowizoryczne ogrodzenie i tp., a po ukończeniu wszystkich robót rozebrać i usunąć wszystkie czasowe budynki i urządzenia pomocnicze, jak: baraki, szopy, ustępy i tp. zabrać inwentarz budowlany, a następnie plac bydowy dokładnie oczyścić i doprowadzić do porządku.

Gdyby przedsiębiorca w oznaczonym przez technicznego kierownika budowy czasie robót tych nie uskutecznił, będą one wykonane zarządzeniem technicznego kierownika budowy w sposób przez niego obrany, na koszt przedsiębiorcy.

§ 52. Przy oddaniu poszczególnych części robót do wykonania kilku różnym przedsiębiorcom są oni oobowiązani porozumieć się co do zgodnego współdziałania i pomagać sobie wzajemnie, stosując się do zarządzeń kierownika nadzoru. Niestosowanie się do powyższego i jakiekolwiek działanie, utrudniające wykonanie robót drugiemu przedsiębiorcy, traktowane będzie jako niedotrzymanie umowy ze strony przedsiębiorcy ze wszystkimi skutkami stąd wynikającymi.

Każdy z przedsiębiorców obowiązany jest zezwolić bez osobnego odszkodowania na wspólne z nim użytkowanie przez innych przedsiębiorców jego rusztowań wykonywania przez niego robót, do których rusztowania te ustawił, z tym, żeby użytkowanie to nie przeszkadzało w pracy personelowi właściciela rusztowania.

Przedsiębiorca robót głównych obowiązany jest wydzielić miejsce na placu budowy w części budynku już wzniesionego na złożenie materiałów innych przedsiębiorców, przy czym w miarę postępu robót stosownie do zachodzących konieczności ma prawo miejsce to zmieniać — wówczas inni przedsiębiorcy powinni przenieść swe materiały własnym kosztem na nowo-wyznaczone miejsce.

Za dozór materiałów ponosi odpowiedzialność każdy przedsiębiorca, którego są własnością lub zostały przekazane przez zleceniodawcę.

Za uszkodzenia, jakie zdarzą się do czasu ukończenia i odbioru budowy odpowiadają poszczególni przedsiębiorcy indywidualnie w wypadku ustalenia winnego, w przeciwnym razie

koszty naprawy ponoszą wszyscy zatrudnieni w tym czasie przedsiębiorcy razem w stosunku do wysokości sum umownych swoich robót.

Ostateczne uprzątnięcie i oczyszczenie poszczególnych części budowy oraz placu budowlanego należą do poszczególnych przedsiębiorców do każdego w zakresie wykonywanych przezeń robót.

§ 53. Przedsiębiorca jest obowiązany ubezpieczyć od ognia na własny koszt na czas do odbioru końcowego wykonywane przez siebie części budowy, urządzenia i narzędzia pracy oraz materiały opłacone lub zaliczkowane bądź przekazane mu przez zleceniodawcę, a znajdujące się na placu budowy i mogące ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu wskutek pożaru. Polisa ubezpieczeniowa powinna być wystawiana na zleceniodawcę i pozostawać w jego przechowaniu. Wysokość sumy ubezpieczenia powinna być ustalona w porozumieniu z technicznym kierownikiem budowy. Za straty zleceniodawcy powstałe wskutek pożaru w wypadku zaniechania ubezpieczenia odpowiada przedsiębiorca całym swym majątkiem.

§ 54. Termin objęcia placu i rozpoczęcia robót powinien być ustalony przy podpisaniu umowy. Gdy przedsiębiorca ne dotrzymuje tego terminu lub innych umówionych terminów lub gdy jeszcze przed oznaczonym czasem wykończenie budowy lub jej części, a nawet w stadium początkowej organizacji robót zachodzi uzasadniona obawa ich niedotrzymania, techniczny kierownik budowy udziela przedsiębiorcy pierwszego upomnienia pisemnego z wezwaniem do usunięcia uchybień w terminie określonym. Jeżeli przedsiębiorca nie zastosuje się do powyższego wezwania, techniczny kierownik budowy przesyła mu powtórne upomnienie z nowym terminem, a w razie niezastosowania się przedsiębiorcy i do tego powtórnego upomnienia, zleceniodawca może usunąć przedsiębiorcę od dalszego prowadzenia robót i zorganizować wykonanie robót, objętych umową z usuniętym przedsiębiorcą, w sposób jaki uzna za celowy.

W razie usunięcia przedsiębiorcy zleceniodawca może uznać umowę za rozwiązaną z winy przedsiębiorcy. W tym wypadku kaucja zasadnicza przepada na rzecz zleceniodawcy, który ma prawo do pokrycia wynikłych z rozwiązania umowy szkód i strat z należności przedsiębiorcy, kwot kaucyjnych lub gwarancyjnych, a w razie niedostateczności tych kwot ma prawo dochodzenia szkód i strat w drodze sądowej na majątku przedsiębiorcy.

O ilości wykonanych przez przedsiębiorcę robót i dostaw na dzień rozwiązania z nim umowy, powinien być sporządzony protokół.

§ 55. Jeżeli przedsiębiorca napotka przeszkody w wykonaniu umowy, powinien to zaznaczyć w dzienniku budowy, zaraz po powstaniu przeszkód, co daje mu prawo do wystąpienia o przedłużenie terminu, lub terminów, ustalonych w umowie. Termin wykonania zostanie przedłużony gdy przeszkody powstały bądź z winy zleceniodawcy, bądź z powodu siły wyższej lub innych okoliczności, usunięcie których nie leżało w możności przedsiębiorcy. Nie uważa się za niezawinioną przeszkodę niepogody, której możliwość powinna być normalnie przewidziana i uwzględniona w wyznaczonym terminie wykonania robót przy składaniu oferty. Wyjątek stanowią przeszkody atmosferyczne o charakterze katastrofalnym. Nie uważa się również za niezawinioną przeszkodę strajku, gdy nie jest to strajk o charakterze ogólnym, wybiegającym poza ramy lokalne na terenie danej budowy.

Przedsiębiorca powinien uczynić wszystko od niego zależne dla umożliwienia jak najszybszego uruchomienia robót, które powinny być podjęte na nowo, gdy tylko przeszkoda ustanie.

Gdy okoliczności stanowiące przeszkodę spowodowane zostały przez jedną ze stron, zawierających umowę, druga strona ma prawo do odszkodowania za powstałe udowodnione szkody i straty.

§ 56. Przedłużenie terminu oblicza się odpowiednio do okresu trwania przeszkody, z dodaniem czasu, niezbędnego na nowe zorganizowanie robót po przerwie oraz z uwzględnieniem ewentualnego przesunięcia robót na mniej dogodną, albo bardziej dogodną porę roku.

§ 57. W razie gdy niezawiniona przez stronę przerwa trwa dłużej, jak trzy miesiące, strona ta po upływie tego czasu ma prawo umowę wypowiedzieć.

§ 58. Gdy przedsiębiorca został usunięty od wykonywania robót z powodów przewidzianych przez niniejsze warunki, zleceniodawca ma prawo użyć do dalszego wykonywania robót za odpowiednim wynagrodzeniem rusztowania, sprzęty, maszyny i inne narzędzia usuniętego przedsiębiorcy, znajdujące się na budowie, jak również dostarczone materiały. Rozrachunek za tak wykonane roboty uskutecznia się z usuniętym przedsiębiorcą najdalej w ciągu 2-ch tygodni od czasu ukończenia robót wykonanych na jego koszt.

§ 59. W wypadkaih, w których zleceniodawca nie skorzystałby z przysługującego mu w myśl § 58 prawa rozwiązania umowy i zastosowania związanych z tym rygorów, przedsiębiorca opóźniony z wykończeniem robót w stosunku do terminów umownych, obowiązany jest zapłacić karę konwencjonalną w wysokościci określonej w umowie wynoszącą 0.03 % dziennie jeśli rzeczywiste straty nie wynoszą więcej.

W obliczeniu kar konwencjonalnych wyłącza się niedziele i dni świąteczne. Zleceniodawcy przysługuje prawo w uzasadnionych wypadkach zrzeczenia się kar konwencjonalnych.

§ 60. Przedsiębiorca ma prawo wypowiedzieć umowę jeśli zleceniodawca zaniedbuje

ciążących na nim obowiązków i przez to uniemożliwia lub utrudnia wykonanie robót. W szczególności przedsiębiorcy służy prawo wypowiedzenia umowy, jeżeli zleceniodawca zaniedbuje dokonywania należnych wypłat w terminach umową ustalonych lub wydawania w terminie niezbędnych projektów i rysunków i nie usunie tych uchybień na wezwanie przedsiębiorcy w terminie przez tego ostatnego ustalonym. W tym wypadku oprócz zapłaty za wykonane roboty według cen umownych przedsiębiorca ma prawo do wynagrodzenia za powstałe szkody i straty.

§ 61. W wypadku zatrzymania, albo opóźnienia postępu robót z jakiegokolwiek powodu przez zleceniodawcę nie z winy przedsiębiorcy, mają zastosowanie §§ 55 — 57.

IX. Rozrachunki przejściowe za wykonane roboty

§ 62. Wypłaty za dokonane częściowo roboty i dostawy należy dokonywać w możliwie krótkich okresach na wniosek przedsiębiorcy, lecz nie częściej, jak dwa razy na miesiąc. Wypłata następuje za faktycznie wykonaną ilość robót i dostaw. Potrącenia inne, jak na umówioną kaucję lub z powodów wynikających z niniejszych warunków są niedopuszczalne.

§ 63. Rachunek przejściowy powinien być zestawiony przez przedsiębiorcę tak, aby umożliwić jak najszybsze jego sprawdzenie. Każdy częściowy rachunek powinien obejmować wszystkie wykonane roboty od początku budowy.

§ 64. Przedsiębiorcy może być wypłacona zaliczka pod zabezpieczenie materiałów i inwentarza budowlanego (maszyny budowlane i narzędzia). Zaliczka pod zabezpieczenie materiałów będzie wypłacona do wysokości 85% ich wartości, obliczonej według cen umownych, a w braku ich według cen ustalonych przez instytucje, powołane do ustalenia cen. Materiały na poczet wartości których wypłacono zaliczkę, stają się własnością zleceniodawcy. Zaliczka ta umarza się stopniowo w miarę zużycia materiałów do robót.

§ 65. Wypłata i umarzanie zaliczki udzielonej pod zabezpieczenie inwentarza budowlanego następuje na warunkach, ustalonych w umowie na wykonanie robót lub na podstawie dodatkowego porozumienia.

§ 66. Rachunek powinien być zestawiony przejrzyście, z zachowaniem kolejności pozycji i z oznaczeniem według kosztorysu umownego. Do rachunku powinny być dołączone załączniki, potrzebne do sprawdzenia i ustalenia ilości wykonanych robót: roboty, nie objęte zasadniczą umową należy wyszczególnić osobno, z powołaniem się na zawarte dodatkowo umowy lub uzyskane zamówienia czy zlecenia.

§ 67. Jeżeli do ustalenia ilości robót do rachunku przejściowego potrzebne byłoby dokonanie obmiaru, ten ostatni powinien być dokonany przez technicznego kierownika budowy przy współudziale przedsiębiorcy. W razie, gdy rachunek ten obejmuje roboty które przy dalszym biegu budowy nie mogłyby być sprawdzone co do ilości, musi być dokonany ostateczny obmiar tych robót oraz sprawdzone wykonanie ich, zgodne z wymaganiami umowy, i zapisane do dziennika budowy.

§ 68. Wypłaty przejściowe powinny być dokonywane najpóźniej w ciągu 21 dni od daty złożenia rachunku, jeżeli w umowie nie ustalono krótszego terminu.

§ 69. Wypłaty przejściowe nie mają wpływu na odpowiedzialność i gwarancję przedsiębiorcy za jakość robót; nie uważa się tych wypłat za częściowy odbiór robót.

X. Kaucje i gwarancje.

§ 70. Kaucję zasadniczą należy złożyć w gotówce albo w wekslach określonych przez Ministra Skarbu; dodatkową kaucję gwarancyjną potrąca się z rachunków przejściowych.

§ 71. Kaucja w gotówce nie podlega oprocentowaniu. Może ona być w toku trwania umowy zastąpiona przez inne formy zabezpieczenia przewidziane w § 70. Przedsiębiorca ma również w każdym czasie prawo do wymiany jednego z wymienionych tamże rodzajów kaucji na inny.

Kupony od papierów procentowych wydaje się przedsiębiorcy na jego żądanie, w każdym czasie, po zapadnięciu ich płatności, jeżeli nie zaszły okoliczności, uprawniające zleceniodawcę do uzupełnienia kaucji lub jej zrealizowania na pokrycie roszczeń. Odsetki od wkładów na książeczki wkładkowe, mogą być przez przedsiębiorcę podjęte w terminie ich płatności na jednakowych zasadach z kuponami. Za wylosowanie papierów wartościowych i jego skutki zleceniodawca nie ponosi odpowiedzialności. Papiery wartościowe imienne powinny posiadać cesję na zleceniodawcę.

Przy zabezpieczeniu hipotecznym budynki powinny być ubezpieczone od ognia, przy czym polisa ubezpieczeniowa, wystawiona na sumę nie niższą od sumy kaucyjnej, powinna być cedowana na zleceniodawcę.

Zabezpieczenie hipoteczne musi mieścić się łącznie z poprzednimi wpisami w 50% wartości nieruchomości. Szacunek nieruchomości może być przyjęty:

a) według oszacowania dla ubezpieczeń,
b) według oszacowania tej instytucji kredytu długoterminowego, która udziela na tę nieruchomość pożyczki, lub
c) według oszacowania biegłych sądowych lub rzeczoznawców instytucji samorządu gospodarczego.

§ 72. Gdyby w czasie trwania zabezpieczenia, wartość kaucji z jakichkolwiek powodów

zmniejszyła się poniżej ustalonej w umowie wartości lub gdyby z powodu zwiększenia się ilości robót należało kaucję zwiększyć, przedsiębiorca obowiązany jest uzupełnić ją do przepisanej wysokości na wezwanie zleceniodawcy najdalej w ciągu 8 dni.

W razie gdy przedsiębiorca zwleka z wykonaniem tego wezwania zleceniodawca ma prawo dokonać odpowiednich potrąceń z należności, przypadającej przedsiębiorcy z najbliższych rachunków za dokonane roboty lub dostawy.

§ 73. Kaucja zasadnicza i dodatkowa gwarancja zabezpieczają należyte wykonanie umowy i dobre wykonanie robót pod względem technicznym. Jeżeli w umowie nie został przewidziany termin inny, kaucja zasadnicza zostaje zwrócona lub zwolniona po odbiorze robót jednocześnie z opłatą rachunku ostatecznego a dodatkowa kaucja gwarancyjna po upływie terminu gwarancyjnego. W wypadku konieczności pokrycia ustalonych pretensji do przedsiębiorcy ze złożonej kaucji zleceniodawca uprawniony jest do sprzedaży papierów wartościowych, do realizacji poszczególnych kuponów, do podejmowania odsetek, wkładek bankowych i z kas oszczędności, realizacji gwarancji bankowych i tp. bez zwracania się do sądu.

§ 74. Okres gwarancyjny trwa półtora roku, jeżeli umowa nie stanowi inaczej.

§ 75. W ciągu okresu gwarancyjnego przedsiębiorca obowiązany jest usunąć na własny koszt wszystkie braki i usterki, powstałe z jego winy. Gdyby przedsiębiorca obowiązku tego w terminie wyznaczonym przez zleceniodawcę nie dokonał, ten ostatni ma prawo usunąć te braki i usterki własnym zarządzeniem na koszt przedsiębiorcy.

Ponadto przedsiębiorca zwraca zleceniodawcy poniesione koszty, jeżeli ze względów bezpieczeństwa zleceniodawca był zmuszony do usunięcia jakichkolwiek braków własnym zarządzeniem, bez uprzedniego żądania od przedsiębiorcy usunięcia tych braków.

§ 76. Niezależnie od kaucji przedsiębiorca odpowiada całym swym majątkiem za należyte wypełnienie zobowiązań umowy.

XI. Odbiór i rozrachunek końcowy oraz odbiór pogwarancyjny

§ 77. Po ukończeniu wszystkich robót przewidzianych w umowie, przedsiębiorca obowiązany jest sporządzić szczegółowy rachunek ostateczny z uwzględnieniem porządku kosztorysu umownego w sposób jasny i przejrzysty. Rachunek powinien być oparty na niezbędnych załącznikach, wyjaśniających ilość wykonanych robót czy dostaw w poszczególnych pozycjach.

§ 78. Rachunek ostateczny powinien być sporządzony w 3 egzemplarzach przez przedsiębiorcę i sprawdzony przez technicznego kierownika budowy. Wypłata należności przedsiębiorcy następuje w ciągu 14 dni po sprawdzeniu rachunku przez technicznego kierownika budowy i odbiorze robót.

Gdyby przedsiębiorca zwlekał ze złożeniem rachunku ostatecznego techniczny kierownik budowy może powierzyć sporządzenie rachunku ostatecznego osobie trzeciej na koszt przedsiębiorcy.

§ 79. Jednocześnie ze złożeniem ostatecznego rachunku przedsiębiorca zgłasza do ostatecznego odbioru wykonane roboty i dostawy. Okres gwarancyjny liczony będzie od daty przyjęcia robót przez zleceniodawcę, które powinno nastąpić w terminie nie przewyższającym 2 miesięcy od daty zgłoszenia.

§ 80. Przedsiębiorca obowiązany jest być obecny przy odbiorze osobiście lub delegować swego pełnomocnika. Nieobecność przedsiębiorcy lub pełnomocnika nie wstrzymuje czynności odbioru, przedsiębiorca traci jednak w tym wypadku prawo do zgłoszenia swych zastrzeżeń i zarzutów przeciw wynikowi odbioru.

§ 81. Do potrzebnych przy odbiorze obmiarów i badań przedsiębiorca dostarcza bezpłatnie ludzi i narzędzia.

§ 82. Zauważone przy odbiorze usterki i braki stwierdza się w specjalnym wykazie załączonym do protokółu odbiorczego, z jednoczesnym ustaleniem terminu usunięcia tych usterek oraz ceną każdej pozycji tego wykazu, ustaloną w zależności od rzeczywistych kosztów usunięcia braków, a nie na podstawie umownych cen jednostkowych. Przedsiębiorca nie może się przy tym powoływać na to, że poszczególne roboty były wykonane pod nadzorem technicznego kierownika budowy i zostały częściowo opłacone, natomiast może powoływać się na okoliczności, że wykonał roboty ściśle zgodnie z poleceniem pisemnym technicznego kierownika budowy — jeżeli w swoim czasie zgłosił w dzienniku budowy zastrzeżenie co do treści odpowiedniego polecenia, a techniczny kierownik odbudowy ponownie pisemnie potwierdził swe polecenie.

§ 83. Usterki i braki zauważone przy odbiorze, przedsiębiorca powinien usunąć własnym kosztem w terminie ustalonym w protokóle odbiorczym.

§ 84. O usunięciu usterek przedsiębiorca zawiadamia technicznego kierownika budowy, prosząc o dodatkowe odebranie zakwestionowanych uprzednio robót, po dokonaniu i protokólarnym stwierdzeniu czego, czynności odbioru są uznane za zamknięte.

§ 85. Niezastosowanie się przedsiębiorcy do obowiązku usunięcia ustalonych w wykazie usterek i braków w oznaczonym terminie powoduje usunięcie ich przez zleceniodawcę na koszt i odpowiedzialność przedsiębiorcy z potrąceniem powstałych stąd wydatków z należności przedsiębiorcy.

§ 86. W wypadkach, gdy wady stwierdzone przy odbiorze robót są istotne, w szczególności zaś gdy budynki, budowle lub urządzenia nie dają gwarancji bezpieczeństwa albo nie mogą być użytkowane, zleceniodawca może odmówić przyjęcia robót, przedsiębiorca zaś odpowiada całym swym majątkiem za wszystkie straty, poniesione przez zleceniodawcę wskutek niedotrzymania umowy.

§ 87. Jeżeli przy sprawdzeniu i odbiorze robót okaże się, że pewne roboty są niedokończone lub, jako nieodpowiadające warunkom umowy lub przepisom technicznym, wymagają przeróbek, od zleceniodawcy zależy dokonanie odbioru pomimo braków albo odroczenia terminu odbioru.

Odroczenie terminu nie zwalnia przedsiębiorcy od rygorów, przewidzianych w umowie za przekroczenie terminów umownych.

§ 88. Po upływie terminu gwarancyjnego, ustalonego w umowie, zleceniodawca zarządza pogwarancyjny odbiór robót z zastrzeżeniem § 80.

§ 89. Przy odbiorze pogwarancyjnym stosuje się tryb postępowania obowiązujący przy odbiorze po zakończeniu budowy.

§ 90. Po protokólarnym stwierdzeniu wypełnienia przez przedsiębiorcę wszystkich zobowiązań wynikających z umowy, stosunek umowny zostaje rozwiązany i kaucja gwarancyjna zostaje wypłacona lub zwolniona, jeżeli nie powstały jakiekolwiek roszczenia do przedsiębiorcy.

§ 91. Mimo upływu okresu gwarancyjnego przedsiębiorca odpowiada za wady i braki, wynikające z nierzetelnego postępowania.

XII. Utrzymanie robót, jak również dróg i przepływu wód.

§ 92. Przedsiębiorca obowiązany jest aż do chwili ostatecznego odbioru (§ 79) ochraniać roboty i oddane mu do wykonania robót materiały i przedmioty. Utrzymanie i zabezpieczenie robót umownych, jak i wszelkich pomocniczych budowli i urządzeń, usuwanie śniegu, przepuszczanie wody, opróżnianie ustępów i śmietników itp. obowiązuje przedsiębiorcę aż do chwili ostatecznego odbioru robót.

§ 93. Przedsiębiorca obowiązany jest zabezpieczyć odpowiednio na czas zimowy niewykończone roboty przed szkodliwym działaniem wpływów atmosferycznych, jeśli w planie robót był przewidziany okres zimowy lub też wejście w okres zimowy nastąpiło z winy przedsiębiorcy.

§ 94. Przy wykonywaniu robót przedsiębiorca obowiązany jest stosować wszelkie środki w celu zachowania bezpieczeństwa i niezakłócenia ruchu na drogach publicznych, jak również nie tamować przepływu wód lub odwodnienia na terytorium swych robót.

Jeżeli wykonywanie robót miałoby wywołać przerwanie ruchu na drodze publicznej, przedsiębiorca obowiązany jest zawczasu uzyskać należyte pozwolenie i zastosować wszelkie zabezpieczenia przewidziane przepisami.

XIII. Niedotrzymanie umowy.

§ 95. Gdyby postępowanie którejkolwiek z umawiających się stron przeczyło istotnej treści umowy (§§ 2, 33, 46, 52 lit. a, 53 i 60) umowa może być uznana za jednostronnie rozwiązaną ze wszystkimi następstwami prawnymi stąd wynikającymi, przy czym wszystkie kwestie sporne, związane z faktem zerwania umowy, jeżeli nie będą zgodnie załatwione między stronami, zostaną rozstrzygnięte przez Sąd Państwowy.

§ 96. Rozwiązanie umowy następuje również na skutek wszczęcia w stosunku do przedsiębiorcy postępowania upadłościowego.

§ 97. O ilości wykonanych przez przedsiębiorcę robót i dostaw na dzień rozwiązania z nim umowy, powinien być sporządzony protokół.

§ 98. Niedopełnienie warunków umowy, dla których okres wykonania jest wyraźnie ustalony; stawia stronę która nie dopełnia warunków, natychmiast z upływem terminu w zwłoce bez obowiązku poprzedniego wezwania.

XIV. Warunki techniczne obowiązujące przy budowach.

§ 99. W sprawach technicznych, dotyczących bądź to zakwalifikowania materiałów, bądź to wykonania robót lub ich obmiaru, miarodajne są normy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, jedynie w braku norm wydanych przez P. K. N., miarodajne są przy wykonywaniu robót dla instytucyj państwowych, samorządowych lub społecznych przepisy techniczne stosowane przez daną instytucję.

15

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Ministerstwo Skarbu

Warszawa, dn. 13 marca 1946 r.

Interpretacja niektórych przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 12.XII.1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228).

OKÓLNIK Nr 136

Do
Wszystkich Resortów
w/m.

W związku z podnoszonymi wątpliwościami w sprawie interpretacji niektórych przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 228) Ministerstwo Skarbu udziela następujących wyjaśnień:

do par. 1.

Różnica pomiędzy delegacją i podróżą służbową polega na tym, że funkcjonariusz państwowy delegowany zostaje przydzielony do innego urzędu pozostaje tylko pod względem osobowym w zależności od swego dawnego zwierzchnika. Funkcjonariusz państwowy znajdujący się w podróży służbowej, pozostaje przez cały czas trwania tej podróży w zależności rzeczowej i osobowej tej władzy, która podróż służbową zarządziła.

W obu przypadkach przysługuje im uposażenie na zasadach obowiązujących w ich stałym miejscu służbowym.

do par. 17.

Zmniejszenie diet z powodu korzystania z wyżywienia w stołówce (obiad) stosuje się również w przypadku, gdy wyżywienie jest odpłatne (według cen kontyngentowych).

Przepis art. 2 ma zastosowanie przez pierwszych 5 dni podróży służbowej, bez względu na to, czy została ona po 5 dniach ukończona, czy nie i bez względu na to czy odbywała się do jednej, czy kilku miejscowości.

W wykonaniu postanowień par. 17 rachunkodawca winien umieszczać na rachunkach kosztów podróży, lub delegacji uwagi dotyczące wyżywienia w stołówce dla funkcjonariuszów państwowych i korzystania z bezpłatnego mieszkania służbowego.

do par. 34 p. 1.

Przepisy zawarte w tym paragrafie dopuszczają możliwość przyznania kosztów przejazdu rowerem w wysokości taryfy najmu koni, zatwierdzonej przez władze.

do par. 39.

Podana ilość mieszkańców ma jedynie na celu oznaczenie większych miast, należy zatem brać pod uwagę w zasadzie przedwojenną liczbę mieszkańców danego miasta.

do par. 40.

Ryczałt na pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przesiedleniem obejmuje wydatki poza szczegółowo w rozporządzeniu wymienionymi np. za przeniesienie ruchomości z wozu do domu.

do par. 43 p. 2

Ilość urządzenia domowego dopuszczona do przewozu innymi środkami komunikacji, aniżeli wskazanymi w p. 1 par. 43 jest rozumiana jako konieczna dla natychmiastowego zamieszkania.

do par. 43 p. 3.

W takim przypadku stosuje się odpowiednio przepisy par. 40, tj. mimo dwukrotnego przewozu mebli przyznaje się jednorazową wypłatę ryczałtu na pokrycie wszystkich wydatków połączonych z przesiedleniem.

Minister
K. Dąbrowski

16

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie zarządzenia Ministra Odbudowy z dn. 23 lutego 1946 r. Ministerstwo Odbudowy — Centralny Zarząd Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 15 marca 1946 r. zostają unieważnione:

wszelkiego rodzaju pełnomocnictwa do zarządu i zabezpieczenia mienia opuszczonego lub porzuconego (w rozumieniu art. 1 i 2 Ustawy z dnia 6.V.45 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97/1945) przedsiębiorstw, sprzętów i mate-

riałów budowlanych, wydane przez Ministerstwo Odbudowy lub organa mu podległe **przed dniem 15 marca 1946 r.**

Osoby lub instytucje, posiadające takie pełnomocnictwa obowiązane są zgłosić je osobiście lub przez swych przedstawicieli przed dniem 1 kwietnia 1946 r. w Ministerstwie Odbudowy w Centralnym Zarządzie Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych, Warszawa, Al. Stalina Nr 38.

Osoby lub instytucje, usiłujące po dniu 15 marca 1946 r. wykonywać zabezpieczanie lub zarząd przedsiębiorstw, sprzętu i materiałów budowlanych, stanowiących mienie opuszczone lub porzucone na podstawie unieważnionych pełnomocnictw, będą pociągane do odpowiedzialności karnej i cywilnej za ewentualne szkody, na jakie z powodu ich działalności interes Państwa będzie narażony.

Z dniem 15 marca 1946 r. Centralny Zarząd Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych i podległe mu Wojewódzkie Zrzeszenia Przedsiębiorstw Budowlanych są jedynymi organami Ministerstwa Odbudowy upoważnionymi do zarządu, zabezpieczania i przejmowania przedsiębiorstw budowlanych, materiałów budowlanych i sprzętów budowlanych, stanowiących mienie opuszczone i porzucone na zasadzie Ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych.

O powyższym zostały powiadomione wszelkie właściwe Władze i Urzędu upoważnione do ścigania nadużyć w tym zakresie.

Warszawa, dnia 4 marca 1946 r.

Dyrektor Naczelny
Centralnego Zarządu
Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych
(Inż. Wł. Skoraszewski)

KOMUNIKAT

W związku z utworzeniem w Ministerstwie Odbudowy departamentu przemysłu budowlanego Ministerstwo Odbudowy przejmuje należące do jego kompetencji w myśl dekretu z dnia 24 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 123) sprawy przemysłu materiałów budowlanych.

W myśl porozumienia z Ministerstwem Przemysłu ustalono, że:

1) Ministerstwo Odbudowy w myśl art. 2 ust. 10 dekretu z dn. 24 maja 1945 r. obejmuje w całości miejscowy i prywatny przemysł materiałów budowlanych, podlegający obecnie kompetencji Departamentu Przemysłu Miejscowego i Prywatnego Ministerstwa Przemysłu; 2) z zakładów wytwarzających materiały budowlane, zrzeszonych w Centralnym Zarządzie Przedsiębiorstw Materiałów Budowlanych przy Ministerstwie Przemysłu, Ministerstwo Odbudowy przejmuje zakłady produkujące: a) ceramikę czerwoną, z wyjątkiem zakładów o charakterze wielko-przemysłowym, b) wyroby betoniarskie (beton twardy i lekki), c) materiały nowe (tzw. zastępcze), d) gips, e) izolacje budowlane, z wyjątkiem zakładów o charakterze wielko-przemysłowym; 3) pod zarządem C.Z.P.M.B. pozostają nadal zakłady produkujące: a) cement, b) wyroby szklane, c) wapno, d) izolacje przemysłowe, e) wyroby kamieniarskie, f) ceramikę białą. Kolejność przejmowania zostanie ustalona drogą porozumienia pomiędzy nowoutworzonym Departamentem Przemysłu Budowlanego w Ministerstwie Odbudowy a Centralnym Zarządem Przemysłu Materiałów Budowlanych przy Ministerstwie Przemysłu.

U w a g a

W r. 1945 ukazały się 2 numery Dziennika Urzędowego Ministerstwa Odbudowy.

Cena numeru niniejszego zł. 45

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Odbudowy, Warszawa, Al. Marszałka Stalina 38

Nr 251 — Robotnicza Spółdzielnia Graficzna. Warszawa, Targowa 80